

1642

On. Biblioteca

Palatul Cultural

Arad

DACIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lonovici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 16-00
Tipografia 14-69

Cotidianul
**Banatului și al
graniței de Vest**

ABONAMENTE: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei.
Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

Patriotismul real al țărănimii române

...le oficiale, statistice, pe care le-a
...at ieri ziarul „Dacia” pentru a
... că bătălia agricolă a fost anul
... câștigată în plin, ne vorbește în
... toate de PATRIOTISMUL ȚĂ
... ROMANE. Datorită, deoparte,
... și inițiativei autorităților con
... din centru, iar pe de altă
... hărnicia și spiritul de înțele
... pe care îl posedă în întregime ță
... noastră, au fost însemnătate
... la 31 Mai 5.761.207 ha suprafață
... în planul agricol. Se cheamă,
... aproape 6.500.000 țărani au muncit
... înfăptuind o victorie a mun
... mănăstii, care umple de mândrie
... întregului neam.

... o victorie a țărănimii noastre,
... o victorie a țărănimii patriotice. Și
... am aminte, această victorie. Țără
... o încheie și o prezintă în fața
... nu cu un țărăboiu de reclamă, ci
... făcut, aproape anonim — în
... date statistice. Și totuși, câtă
... se desprinde din ele, când
... să le înțelegi sensul, să le proc
... importanta morală, precum și pre
... patriotic.

... odată, ca mi și milioane de ori
... acum, țărănimia noastră ne dă o
... sublimă de patriotism. De PA
... TISM REAL. Fiindcă, nu există
... patriotism, decât acela care este ins
... de marea iubire de Patrie, Patria
... suprema realitate în care trăim,
... care trăim, pentru care trăim. Dar
... pe cei unii oameni au orgoliul de a
... ce cunoscuți semenilor lor pentru
... utilitate lor utile, țărănimia noastră
... pretenție. Ea, atât de cunoscută
... țării, fiindcă ea este fundamen
... țării, se aseamănă eroului necunos
... care simbolizează sacrificiul su
... oferit Patriei, când acest sacrifi
... a fost cerut de Ea. Țărănimia ro
... este eroică — fiindcă nimic nu a
... înmăntat-o vreodată să-și facă da
... către țară, când primăvara s'a re
... peste câmpii și ogoare, i-au ce
... muncii lui întregă, rodnică, bine
... dată. Pe frontul muncii creatoare,
... țărănimia noastră se dovedește tot
... eroică, precum eroică este ea și
... frontul apărării pământului srtămo
... Din acest sentiment eroic, IN
... RE SE CUPRINDE CONȘTIINȚA
... NȚII și CONȘTIINȚA DE ȚARĂ,
... care și se dezvoltă patriotismul real,
... face din român pe adevăratul și
... creator de valori — valori spiri
... și materiale. Și din cauza, că ță
... țărănimia română este însuș nația cu
... potențele sale de creație — ță
... țărănimia română ni se înfățișează ca
... creatoare a vieții noastre românești.
... numai pâinea pământească ne o dă
... țărănimia română, ci și pâinea spiri
... tă, adică totalitatea de bunuri mo
... din care trăește Patria și prin care
... se crează ea. Câtă dreptate are Emi
... scu, marele nostru îndrumător în
... viața spiritualității românești, când ne
... vorbește „să ne gospodărim țărănește”,
... țărănimii noastre nu creiază nu
... gospodăria materială a țării, ci și
... economia morală a neamului. Din ace
... stă muncă se cristalizează valorile cul
... turale ale națiunii. Și numai acela, co
... produce acest fel de muncă, este PA
... TISM REAL, purtător al conștiinței

naționale. „Să ne gospodărim țărăne
... ste” a lui Eminescu înseamnă nu numai
... să avem grije de sistemul agrar, tradi
... țonal, al economiei noastre, ci să avem
... grije și de sufletul nostru — să fim, a
... dăca, așa precum sunt țărani romani:
... eroi în muncă, și muncitori reali, mun
... citori fără orgou. O singură mândrie
... ne este îngăduită: mândria și satisfac
... ția, că ne-am făcut integral datoria
... față de pământul, pe care trăim, față
... de țara, care ne garantează viața, față
... de Statul nostru, care ne îndrumă spre
... muncă realistă și plăcută lui Dumne
... zeu. Așa cum trăesc, simt și fac țărani
... romani.

Și fiindcă trăim din creațiunea țără
... nimii noastre, trebuie să știm să o și
... respectăm. Nu este de ajuns să rostim
... o simplă și stearpă mulțumire, pe care
... — de altfel, nu toți o simt în sufletul
... lor nepăsător și ușuratic. Ci un respect
... adânc, sincer — față de oamenii cari nu
... se tem nici de intemperniile vremii, nici
... de greutățile nemăsurat de mari, care
... s'au prăvăit peste țară de un an inco
... ce. Țărănimia merge la muncă cu Dum
... nezeu înainte și știe, că va înfrânge
... toate greutățile vremii grele de acum.
... Să nu uităm nicio clipă, că munca țără
... nimii noastre este una din nescăpate
... bogății ale țării și că această muncă
... are dreptul la o cinstită închinare din
... partea noastră. Să iubim, să adorăm,
... să glorificăm țărănimia noastră, care
... ne dă pe lângă pâinea noastră cea de
... toate zilele, pilda muncii creatoare și a
... vieții dedicată Patriei — atât de tăcut,
... atât de cinstit, atât de generos.

Ce păcat de neiertat, ce crimă săvâr
... șesc accia, cari, neasemnuindu-se țără
... nimii noastre, îngreuiază viața socială și
... națională cu egoismul lor nemăsurat și
... imoral. În fiecare zi aproape presa ne
... informează despre acțiunile sinistre ale
... acelor saboteuri, cari uită de toate cele
... sfinte, de datorile lor de cinste și omie
... nie, și se dedau la stricăciuni, îngrămă
... dind cantități de alimente pentru a spe
... cula, pentru a dezorganiza piețele și
... consumul normal și just. Acești oameni
... nu mai au dreptul să se numiască oa
... men, fiindcă sunt cruzi în lăcomia lor,
... și nu se pot numi romani, fiindcă sunt

(Continuare în pag. 3)

Cele două episcopii ortodoxe române ale Banatului

Ca niște cetăți puternice, radiatoare
... de cultură românească și creștinească
... stau cele două episcopii ort. române
... ale Banatului, cea din Caransebeș și
... cea din Timișoara. Răsărite ca două
... surori bune din acelaș trup al Banatu
... lui, una va avea să lucreze într'un me
... diu pur românesc, înviind necontentit
... gloria străbună, iar cealaltă în acelaș
... timp va ocroti sub aripile ei calde de
... mamă pe fii neamului amestecați cu
... elemente streine, cari caută să le alte
... reze sufletele, va lumina departe peste
... Dunăre și Tisa și va încopcia de massa
... compactă a Românișmului pe frații
... răsleții și amenințați cu desnaționali
... zarea.

Ambele episcopii au rădăcini puter
... nice în trecut formând întruchiparea
... celor mai nobile silințe, atât ale popo
... rului nostru cât și ale fiilor săi purtă
... tori de făclie ai gândurilor și simțirii
... românești. Dar nu numai atât repre
... zintă cele două episcopii, realizarea
... unor răsburii către lumina neamului nos
... tru, ci ele trebuie să fie ochii clari ai
... neamului, care să vadă bine în viitor
... prefăcându-se în două distinse acade
... mii de spiritualității creștine ortodoxe
... în Banat.

Bazându-se pe porunca cu „ce a îm
... preunat Dumnezeu omul să nu despar
... tă” împreunându-și puterile vor trebui
... să lucreze pentru curățirea metehnelor
... multve și grele, de care suferă Bana
... tul.

Prin muncă migăloasă vor trebui
... aceste două episcopii să cerceteze și să
... scoată la lumină sufletele bune și rele,
... pe cari le-au exercitat neamurile, cari
... s'au colonizat printre noi. Unele ne-au
... adus înflorire economică, altele întâ
... rirea sentimentului, altele apoi ne-au
... învățat dărzenia pe păstrarea senti
... mentului național și rămâne de constata
... t, ce ne-au dat și ce ne-au luat din
... sufletul nostru neamurile streine.

Tot vor putea face episcopiile ace
... tea; un singur lucru li-e interzis să for
... meze bariere între ele, de gândire și de
... muncă și să prezinte prin tăgăduirea
... celei mai curate frățietăți, icoana sfâ
... șiată a Banatului.

Azi sufletul poporului bănățean, su
... fletul poporului din cele mândre sate

bănățene, protestează puternic contra
... oricărei bariere și avertizează serios pe
... acei oameni, cari ar încerca sub diferi
... te pretexte să divizeze sufletul bănă
... țean și să-i rupă în bucăți icoana sfântă
... a unității lui indivizibile.

Aceleași cântări se cântă în întreg
... Banatul, aceleași jocuri se joacă în Ba
... nat. Același e portul, același e tezaurul
... de povești, același e sufletul pe dean
... tregul.

Și mai presus de toate același e cre
... dința în Dumnezeu, pe care o reprezin
... tă cele două episcopii ale Banatului.
... Episcopii Banatului trebuie să fie frați
... dulci, așa cum în deplină frățietate vor
... trebui să trăiască și ceilalți intelec
... tuali ai lui.

Poporul Bănățean are același crez na
... țional și creștinesc și deși el nu să urcă
... sus la tribună să-și spună cuvântul,
... dragoste frățească vrea și pe toți acei
... fii ai săi, cari nu se vor ridica cu sufle
... tul acolo sus la gândul unității deplin
... ne, nu-i v'a recunoaște de ai săi.

Sprijiniți pe masele largi ale popo
... rului nostru am cerut episcopii, fiindcă
... ele nu sunt ale noastre, acelor puțini,
... ci ale lor, ale celor mulți și le avem.
... Am cerut universitate pentru Banat în
... numele poporului și vom avea, fiindcă
... dorințele juste ale mulțimilor au un sin
... gur leac, ducerea la îndeplinire.

Am cerut noi copii cu școală ai Ba
... natului să revină la calea dumnezeiască
... și să părăsească căile pagâne și să ne
... dea copii mulți și putem fi siguri că
... ni-i vor da fără zvârcolirile și sfaturile
... noastre, dacă și noi le vom da masselor
... toată dreptatea și toată dragostea.

Nu ajunge să studiezi cărți și să
... faci propuneri, ci trebuie să te pogori
... în mijlocul poporului și s-ai ascultă ce
... spune în cuvinte nemeșesugite, dar
... cu atât mai adânc simțite.

Bănățenii sunt aspri judecători, pe
... cari nu-i încântă nici o vorbărie dul
... ceagă și nici o pretenție turcească de a
... da numai, ei vor să și primească.

Lăsați acest suflet admirabil și bine
... inzestrat al Bănățenilor să se manifes
... te liber și după plac și veți vedea toate
... minunile, pe cari le așteptați.

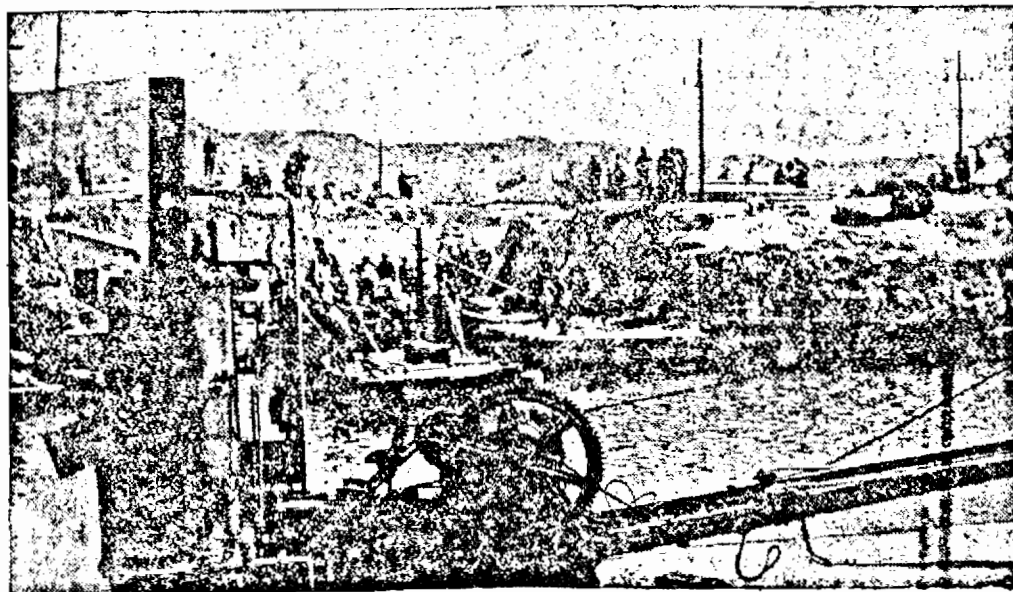
Sfintele episcopii ale Banatului tre
... buie să-și plece prima dată urechile la
... inima Bănățenilor, cari le vreau să fie
... surori să vorbească și să faptuiască ca
... niște adevărate surori. De aici trebuie
... să pornească unitatea în cugete și sim
... țiri. Când va vedea poporul nostru îm
... brățișate aceste episcopii ca pe niște
... adevărate surori, cum și sunt în reali
... tate, atunci și el ne va da tot ce-i ce
... rem, mult suflet și mulți copii.

Poporul nostru e popor cuminte, care
... pe vorbe nu dă nimic, fapte creștinești
... și fapte de pildă creștinească îl așteap
... tă.

Pe cei ce predică bariere, pe cei ce
... seamănă vrajbă, poporul nostru îi ju
... decă după cuviință.

Injuriile, săcăelile și paravanele din
... dosul cărora se urzește desbinarea
... blestemată, simplaminte n'au în
... sează. Având un singur program, uni
... rea desăvârșită peste capetele tuturor,
... cari vor altăceva.

Dr. Ștefan Cicioianu

Pod peste canalul de Corint, clădit în câteva ore de parașutiștii germani și consolidat apoi de trupele de pioneri.

In câteva cânduci...

REORGANIZAREA GRECIEI

Vicepreședintele guvernului grec, prof. Logothetopoulos, a adresat popoului grec un apel să dea prin toate mijloacele concursul la opera de ajutor pentru menținerea și organizarea țării.

LUCRĂTORI BULGARI IN REICH

În cadrul unei înțelegeri între guvernul german și cel bulgar, lucrează actualmente în Reich în total 4600 muncitori bulgari, 3600 lucrători și grădinari au sosit în Germania.

O NOUA GAZETA PARIZIANA

La Paris va apare în curând o revistă nouă: „Arts et Métiers“. Editorii sunt Paul Valéry și Landowski.

PRIMUL CIMITIR AL EROILOR DIN ACEST RĂZBOI

La Bielitz, în apropiere de Kattowitz, se înființează în prezent primul cimitir al eroilor din acest război. După cum anunță consilierul administrator al cimitirilor militare germane, prof. dr. Krebs, construcția va fi încredințată arhitectului Robert Tischler din München, iar decorațiunea horticola va fi executată de grădinarul Somborn din Berlin.

MORTI PRIN ACCIDENTE DE CIRCULAȚIE

National Safety Council a comunicat ziarului „New York Times“ că în primele patru luni ale acestui an au fost ucise, în Statele Unite, prin accidente de automobil, 10.780 persoane, față de 9.290 în anul precedent. Numai în luna Aprilie numărul victimelor a fost de 2.600, față de 2.240 în același interval al anului precedent.

NUMĂRUL EVREILOR DIN AGRAM

Dupa ultimul recensământ, trăiesc în prezent în capitala Croației 8860 evrei de cetățenie croată și cam același număr de evrei cu supușenii străine. Elementul evreiesc constituie 10% din întreaga populație a orașului. 12% din populația Agramului, adică 30.000 locuitori, sunt sloveni.

COMEDIE ROMÂNĂ LA BERLIN

A avut un deosebit succes reprezentarea piesei profesorului Ion Sân Giorghiu „Duduia Sevastița“, la Teatrul din Saarland-Strasse la Berlin. Întreaga presă berlineză are cuvinte de laudă pentru caracterizarea precisă și naturalității personajilor piesei. Astfel „Angriff“ vorbește despre „un tablou al vieții în culori vii“, iar „Nachtausgabe“ despre „o satiră de milieue într-adevăr amuzantă, plină de naturalitate“. În rolurile principale s'au evidențiat Flokina von Platen și Karl Kuhlmann, fruntași ai scenei Teatrului popular din Berlin.

RADIO

DUMINICĂ, 8 Iunie 1941

8.00—9.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Gimnastică ritmică; Marșuri (discuri); Radio-Jurnal (I); Concert de fanfară româno-german; Inchiderea emisiunii. 9.30: Ora religioasă: I. Transmisiunea serviciului religios dela Sf. Patriarhie. II. Predica de P. C. Protos Nicodim Zamfirescu. 12.00: Muzică populară. Taraful Maria Lătarețu. 12.45: Muzică populară românească (discuri). 13.00: Radio-Jurnal (II). 13.15: Continuarea muzicii populare românești (discuri). 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio-Jurnal (III). 14.20: Doina Sutchici-acordeon, acomp. de taraf: Muzică românească. 14.45: Cronică agricolă. 15.00: Ora ostașului. 16.00: Ora satului. 19.00: Cronică medicală. 19.15: Muzică românească (discuri Radio). 19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă. 19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio-Jurnal (IV). 20.15: Muzică spaniolă. Quartetul de mandoline: A. Gheorghiu, R. Iarowski, Em. Petrescu și G. Cabiaglia. 20.30: Taraf, Lumea: Barcelona de Mihail Tican Rumano. 21.00: Seară de operetă: „Vagabonzi“ operetă în trei acte de Ziehrer. Adaptare radiofonică de N. Dimitriu. Distribuția: Cerceluz, vagabond: Nicu Dimitriu. Prințul Adolar: Gh. Marinescu. Rolland, judecător: Mihai Știrbei. Krampus: Gh. Opreșan. Layos ofițer: Nae Săvulescu. Muky, ofițer: Mircea Ghizdăvescu. Rudi: N. Șerbănescu. Leitgeb, hotelier: Arsene Popovici. Grätwol, birtaș: Popescu Bechet. Anna: Cornelia Strescu. Berta, vagabonda: Ady Vintilă. Mimy, baletistă: Florica Popovici. Crainicul: Ion Anastasiad. Corul și Orch. Radio conduse de Const. Bobescu. În prima pauză (21.35—21.50): Rezultate sportive. În pauza II-a (22.40—22.55): Radio-Jurnal (V). 23.15: Muzică de dans (discuri). 23.30: Jurnal pentru străinătate în limbile germană, italiană, franceză și engleză. 24.00—0.30: Muzică ușoară (discuri).

LUNI, 9 Iunie 1941

6.00—7.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Gimnastică de dimineață; Marșuri (discuri); Radio-Jurnal (I); Muzică de dimineață (discuri); Inchiderea emisiunii. 12.00: Orchestra Vasile Julea (voce: Rodica Bujor. 13.00: Radio-Jurnal (II). 13.15: Muzică de prânz. Orchestra Ionel Cristea (voce: Gică Petrescu). 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio-Jurnal (III). 14.20—15.00: Continuarea programului Orch. Ionel Cristea (voce Gică Petrescu). 14.45—15.00: Jurnalul agricol. 17.30: Radio-Jurnal (IV).

RADIO ROMANIA

18.00: Orchestra de muzicute Naldin.

RADIO BUCUREȘTI

18.00: Transmisiunea Derby-ului de trap de pe Hipodromul Băneasa-trap.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

18.20: Mihai Constantinescu-vioară (accomp. pian: Victor Iliescu). 18.40: Con-

stanța Olozi (voce). 19.00: Cronică științifică. 19.15: Valsuri din opere (discuri).

RADIO ROMANIA

19.30: Cântece românești. Valeriu Vărzaru (saxofon) acomp. la pian: Boldeanu.

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio-Jurnal (V). 21.10: Ora ostașului. 21.00: Universitatea Radio. Prof. Const. Giurăscu: Ștefan cel Mare. 21.15: Ora Italiei. I. Farmec italian de I. Gr. Periteanu. II. Muzică italiană. D-na Victoria Costescu-Duca (voce) și D-na Marica Pessione (harpa). 21.50: Dr. I. Stoichiță, Secretar General al Minist. Sănătății și Ocrot. Sociale: Școala Mamei. 22.05: Ciclul Beethoven: Sonata III-a pentru violoncel și pian: Theodor Lupu (violoncel) și Rodica Soutze (pian). 22.30: Radio-Jurnal (VI); Sport. 22.50: Selecțiuni din „Mignon“ de A. Thomas (discuri). 23.30: Jurnal pentru străinătate în limbile germană, italiană, franceză și engleză. 24.00—0.30: Muzică ușoară (discuri).

MARȚI, 10 Iunie 1941

6.00—7.30: Ora dimineții: Deschiderea emisiunii; Gimnastică de dimineață; Marșuri (discuri); Radio-Jurnal (I); Concert de fanfară româno-german; Inchiderea emisiunii. 12.00: Muzică variată ușoară românească — Orch. Gică Ionescu-Găină. 13.00: Radio-Jurnal (II). 13.15: Muzică vineză (discuri). 13.50: Serviciul de știri germane. 14.00: Radio-Jurnal (II). 14.20: Nicușe Cucu-xilofon. 14.35: Muzică ușoară germană și franceză. Marie Agneș (voce) acomp. pian: Ionescu Turcu. 14.45—15.00: Jurnalul agricol. 17.30: Radio-Jurnal (IV). 18.00: Uverturi romantice (discuri). 18.30: Quartet în mi bemol major de Beethoven-N. Marcovici (pian), G. Manoliu (vioră), C. Botez (violă) și G. Jarosevici (violoncel). 19.00: Cronică vieții românești. 19.15: Lieduri — D-na Edda Togănel (voce).

RADIO ROMANIA

19.30: Cânteci românești — D-na Thea Ioanin-Râmurescu.

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limbi turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

19.50: Serviciul de știri germane. 20.00: Radio-Jurnal (V). 20.10: Ora ostașului. 21.00: Concertul Orchestrei Radio, dirijat de Th. Rogalsky. 21.25: Marginile neamului românesc — Emanoil Bucuță: Românii de peste Dunăre. 21.40: Concertul simfonic al Orchestrei Radio, dirijat de Ionel Perlea. 22.30: Radio-Jurnal (VI) Sport. 22.50: Cântăreți celebri — prezentare. 23.30: Jurnalul pentru străinătate în limbile germană, italiană, franceză și engleză. 24.00—0.30: Muzică ușoară (discuri).

Din clisura preistorică

de ALEXANDRU MOISI

4
pe apă în sus până în peștera din munții Ripani, până în „Peștera cea rea“, Gaura cu musca de azi, aproape de porțile de fier, din care cap și azi se fac mustele otrăvitoare numită musca golumbacă. Alte legende asemănătoare rămase despre peștera „Gaura cu Muscă“ că balaurul a avut 9 capete din cari unul a ajuns în peștera din munții, ce sugrumă Dunărea. De fapt Dunărea la Coronini dela 3 Km. lățime, cât are sub Babacala, la Gaura de Muscă, deci la 2 Km. depărtare, Munții Ripani strâng apa grămadă a Dunării îngustând-o la 400 m. Ripani, Rhipaei este și numirea Carpaților din vechime, pe lângă care curge râul Oceanos Potamos, bineînțeles că înzadar am căuta acești munți în jurul Porții de fier sau Orșova, căci atât acești munți cât și insulele pomenite mai sus, împreună cu peșterile înțunecoase trebuiesc căutate acolo unde

au fost și sunt și azi, în jurul comunei Coronini și când Homer scrie că eroii Argonauți navigând pe râul Oceanos în sus a ajuns până în insula sfântă din apropierea munților Rhipaei; iar când Hesiod în Theogonia sa (v. 146) spune că fabricarea fulgerelor lui Joe le-au fabricat Cyclopii, fii lui Rran și a-i Gaei cari locuiau unde era originea tuturor zeilor, lângă munții Rhipaei de lângă Istru, unde erau și izvoarele cele murmurătoare ale Istrului ce se aflau tot în munții Rhipaei, acelea au fost toate în munții Ripani de azi, unde nu departe de Gaura cu muscă, 100 m. aflăm și izvoarele murmurătoare, cum am și umit-o noi în zilele noastre: „Gaura Fermecată“.

Apoi dacă, după tradițiunile grecești, argintul s'ar fi găsit pentru primădată în munții cei clasici Rhipaei dela Aliba, ținutul Alibeg de astăzi, ori argintul

„IDEAL“
Fabrica de piele S. A.
Timișoara

CONVOCARE

La adunarea generală ordinară a „Ideal“ Fabrică de piele S. A. Timișoara Spl. Morarilor No. 7, care se va ține de 27 Iunie 1941, ora 10, în localul Timișoara II, Spl. Morarilor No. 7.

Ordinea de zi:

1. Prezentarea raportului conșt. administrație, a socotelilor de fine a raportului comitetului de cenzori.
2. Aprobarea bilanțului și a conșt. profit și pierdere pe anul 1940, descărcarea consiliului de administrație cenzorilor și a direcțiunii de gestiune pe același exercițiu.
3. Alegerea consiliului de administrație.
4. Alegerea comitetului de cenzori.
5. Eventuale propuneri.

D-nii acționari care doresc a lua parte la adunarea generală sunt rugați a-și prezenta acțiunile lor cu cel puțin 5 zile înainte nerea adunării la casieria societății sau acțiune depozitată dă dreptul la un vot.

Consiliul de Administrație

Cont bilanț încheiat la 31 Decembrie 1940
A c t i v: Casa în numerar 24.937.700.000
bale 2,284.839 Lei. Instalațiuni și echipamente 538.130.000
țiuți 31.131. Spese de fondare 100.000.000
torii 13.930. Report pierdere în anul 1940
Lei 373.240. Câștig în anul 1940 Lei 5.788.261.

P a s i v: Capital social 4.490.000.000
amort. pentru clădiri 10.198. Fond de rezerva
instal. mașini 174.563. Creditorii 1.111.000.000
Sold: 5,788.261.

Contul de profit și pierdere la 31 Decembrie 1940.

D e b i t: Impozit 57.410. Dobânzi 373.240
Report pierderi din anul 1939 373.240
tal: 494.150.— Lei.

C r e d i t: Venitul din chirie 24.937.700
Report pierdere din anul 1939 373.240
fit din anul 1940 119.090 Lei. Total: 25.316.990 Lei.

AVIZ

Corpul 6 Armată mulțumesc această cale tuturor donatorilor rașul Timișoara, precum și tuturor stituțiilor și întreprinderilor de producere din județul și orașul Timișoara care și-au dat obolul lor de dragoste pentru ostașii rămași la rîie la unități, de Sfintele sărbători Paștilor.

Totodată roagă ca donatorii să s'au găsit publicați în coloanele „Dacia“ la datele de 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26 Mai 1941 — cu ocazia Paștilor ofrandelor înscrise în listele publicate au fost lansate în acest scop — că acest lucru la cunoștința Corpului 6 Armată, Biroul Adjuanturii, pe cale (în scris, verbal, sau la domiciliu) 3508) pentru a se putea cerceta nepublicării și pentru a se putea lua măsuri de rectificare și publicare.

aflător și exploatat până de curând în jurul Moldovei. Noui tot din munții Ripani, Rhipaei s'au exploatat, și de Damastes din Sigenion, un oțelaran alui Herodot, scrie că peștera Boreas din munții Rhipaei, iar în lăi Boreas se afla după Homer în munții Rhipaea (Homer Ilias XV. 173-176). De fapt unde se află și azi în trecut, dar pentru că puțini știu adevăr necontestabil, dau publicității ca început a numirilor topografice aici, continuând în viitor.

Scriitorii vechi mereu amintesc litatea Ravenn din munții dela porțile de fier tot în Clisura, unde avem comuna Ravensca, pliscul Ravensca, râul Ravensca-Mare și Ravensca apoi Străineacul Ravensca etc.

Iată că din cele de mai sus rezultă să îndemne a da mai mare importanță acestui ținut, care se numește Clisura și care a desmerdat cu frumusețe toată lumea antică, a înfiorsat tejurile sale (Cataracte) nu numai cei din trecut, ci și pe aceia care osteneala s'o cunoască și acum. (Sfârșit).

Giganții erau, după Hesiod fii născuți din Uran și Gaea și locuințele lor se aflau în părțile de nord ale raului Oceanos Potamos, în apropierea de lacurile, unde au fost bătuți Titanii, lângă Tartaros și apoi unde se folosește mai mult cuvântul de tartor dacă nu în Clisura, însemnând necuratul din fundul Dunării?

La urma urmei Tartaros grecește și Tartarus latinește se numește adâncimea, prăpastia sau peștera, în care Joe a închis pe Titanii și pe Saturn și după toate notițele geografice ale celor vechi, locul numit „Tartaros“ sau „Tartarus“ se află la porțile externe, lângă Oceanos Potamos, nu departe de porțile de fier, deci în Clisura.

Nenumărate sunt legende în literatura vechilor popoare, dar chiar și a noastră despre un șarpe uriaș, de popor numit balaur, care a fost omorât de un erou, Sf. Gheorghe sau cum susține lumea veche, că balaurul cel mare care a îngrozit lumea antică a trăit în munții Clisurii și fiind ucis de Ioan Iorgovan „braț de buzdugan“. Hercule al vechimii, tăindu-i 11 capete însă unul a ajuns până în Dunăre de unde s'a dus

Ajutați pe copiii săraci

Trăim vremuri aspre. Greutățile vieții sunt tot mai mari. Cei cu mijloace reduse, cu familii împovărate, cu copii cărora trebuie să le poarte de grijă, trec prin lipsuri adânc simțite.

Sunt mulți copii cari n'au ce mânca la amiază, sunt neîmbrăcați și neingrijii. Sunt foarte muți cari n'au văzut haină nouă pe ei și nici cămașă — spune apelul d-lui general Antoneescu, adresat obștei românești să vină în ajutorul familiilor sărace.

E o problemă socială și națională, ce trebuie să preocupe pe toți cari au un pic de conștiință românească. O țară își croște viitorul după chipul cum își crește și îngrijește copii, cari vor fi cetățenii și ostașii de mâine.

Copii nehrăniți, copii lăsați în suferință, jinduind după o bucată de pâine, se vor ofili, se vor pipernici, se vor îmbolnăvi și nu vor putea deveni nici cetățeni harnici și nici soldați voinici, pe care să se bizue țara în vremuri de primejdie.

E adevărat că, toată lumea întâmpină astăzi greutăți, că efectele stării de război ating pe toți deopotrivă. Totuși inițiativa particulară, pe lângă sprijinul statului, ar putea aduce o alinare simțitoare suferințelor ce întâmpină familiile sărace cu copii.

Conducătorul Statului a dat până acum din fondul personal de dispoziție, subvenții și donații în sumă de Lei 42.613.737. Lipsurile sunt însă mult mai mari. Cei cu dare de mână, cei cari au un prisos, cei cari din economiile lor vor sprijini această acțiune de ajutorare a copiilor săraci, fac nu numai un act de caritate publică în aceste împrejurări, ci o mare și necesară operă națională de întărire a neamului în viitor.

Avem credința că apelul Conducătorului Statului va avea ecou în inimile tuturor românilor și că suferințele micilor copii vor fi alinate.

Intrevederea Führerului cu un ziarist american

Invazia Statelor Unite de către Germania este de domeniul fanteziei

O predominanță germană în Europa nu va însemna oprimarea limbii naționale, a moravurilor și a obiceiurilor popoarelor din acest spațiu

New York, 8 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Ziarist american „New-York Times” publică o întrevedere pe care Führerul a avut-o la 20 Mai cu ziaristul american Cudahy.

D. Cudahy a spus Führerului: Opoziția care există în St. Unite contra Germaniei provine din faptul că există temerea ca nu cumva securitatea St. Unite să fie amenințată printr-o agresiune germană.

Führerul a isbucnit în răs auzind această afirmație și a precizat că această temere este tot așa de fantezistă ca și cum cineva ar vrea să atace luna.

Führerul a declarat că prețuește prea mult spiritul și înțelepciunea ca și rațiunea americanului, spre a putea crede că există americani cari ar putea să pună bază, în mod real, în asemenea invazii.

Cancelarul Hitler este de părere că aceste fantezii, despre o pretinsă invazie, sunt răspândite de bolșevici, deoarece aceștia cred că un război poate fi profitabil. Șefii armatei și marinei de război ai St. Unite sunt fără îndoială de aceeași părere ca și specialiștii germani.

O astfel de invazie este imposibilă. Intregul tonaj al marinei engleze, al marinei americane și al marinei germane reunite, nu ar fi suficient pentru a se transporta o armată de milioane de oameni, care ar fi, de bună seamă, indispensabilă pentru a săvârși, în mod rodnic, o astfel de invazie și cucerirea emisferei occidentale. Dacă acțiunea întreprinsă în Creta pare să fi fost grea, atunci o acțiune la peste 2500 mile marine, în plin ocean, este cu totul de neînchipuit.

Führerul nu a auzit pe nimeni, în Germania, spunând că fluviul Misisipi este frontiera Germaniei, — așa cum a relevat președintele de consiliu al Australiei, pretinzând că Rinul este frontiera Australiei. Germania are probleme, foarte serioase, în Europa, spre a putea să se gândească, vreodată, la o invazie a Americii.

D. Cudahy a atras, apoi, atenția Führerului asupra faptului că numeroși americani sunt de părere că o victorie germană ar echivala pentru St. Unite cu o catastrofă, căci nivelul scăzut al standardului de viață al lucrătorului german ar face ca industria americană să nu mai fie în stare să concureze cu industria germană.

Cancelarul Hitler a răspuns că sforțările în a voi să pună la cale și să îmbunătățească condițiile de viață a muncitorilor. Aceste eforturi au fost întrerupte de război, dar, când pacea va veni, ele vor fi săvârșite, cu o energie îndoită.

Führerul a declarat că se întreabă de ce s'a ales tocmai Germania ca o amenințare industrială și economică a Statelor Unite, Germania care numără 85.000.000 locuitori pentru 600.000 sau 700.000 km. pătrați, în timp ce Imperiul Britanic are o populație de 400.000.000 locuitori, Japonia 100.000.000 locuitori, Rusia Sovietică 170.000.000 și celelalte națiuni de 500.000.000 locuitori.

Cancelarul Hitler a întrebat, apoi, pentru ce au fost răpite Germaniei coloniile sale, în vreme ce dezvoltarea acestor colonii ar fi reprezentat pentru Germania mijlocul de a-și vinde produsele industriale și de ce America se opune la organizarea Europei, în timp ce Germania vrea să creeze piețe europene.

unde își va putea vinde produsele, fapt ce va scădea, considerabil, probabilitatea unei concurențe cu Statele Unite.

Răspunzând unei întrebări puse de d. Cudahy — și anume, dacă Führerul are intenția să creeze o Uniune Comercială în Europa, eliminând vămile, limitările monetare, etc. cancelarul Hitler a constatat că este convins că s'ar putea garanta și asigura relațiile comerciale prin acorduri economice, de foarte lungă durată, care ar fi profitabile celor doi parteneri și că prin acest fapt specula va fi complet eliminată. Comerțul german va fi pe viitor bazat, nu pe hârtie, ci pe schimburi comerciale. Germania s'a lipsit de tot aurul său, ca urmare a plăților în contul reparațiilor. În consecință, ea a trebuit să studieze un sistem de comerț internațional, fără aur.

D. Hitler a recunoscut, totuși, că aurul este util spre a se crea un sistem mai elastic, între națiuni și că aurul este, deasemenea util ca bază de credit.

La sublinierea d-lui Cudahy, că mulți americani socotesc că predominanța Germaniei în Europa echivalează cu oprimarea limbii naționale, a moravurilor și obiceiurilor, cancelarul Hitler a subliniat, că este destul de curios să se audă englezi vorbind de dominația lumii în timp ce chiar ei oprimesc milioane de de supuși, în India, în Egipt și în Arabia.

Germania, a încheiat cancelarul Hitler, va reglementa relațiile astfel, încât popoarele să fie fericite și să se bucure de prosperitate. Germania nu este interesată în ce privește pe sclavi sau sclavia oricărui popor ar fi el.

Propaganda britanică vorbește despre:

O uniune anglo-americană

Amsterdam, 8. (Rador). — Corespondentul agenției DNB. comunică:

D. Morrison, ministrul de interne al Marelui Britanii, s'a rostit — după cum anunță serviciul de informații britanice

— în fața reprezentanților presei, pentru o uniune, din punctul de vedere și al cetățeniei, a tuturor membrilor imperiului britanic și Statelor Unite ale Americii.

Aceeași idee a fost răspândită în cursul unei reuniuni a partidului liberal, către d. Hoare Belisha.

Fostul șef de stat major al armatei egiptene a fost prins

Amsterdam, 8 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite: Agenția „Reuter” anunță că fostul

șef de stat major al armatei egiptene, generalul Aziz El Masri și cei doi camarazi ai săi, cari încercaseră de curând

să fugă din Egipt cu avionul, au fost prinși.

CONSTANTIN URSULESCU

biografic și cronică muzicală, deopotrivă, consacrat în săgiunea trecută pe d. Constantin Ursulescu ca pe unul dintre cei mai cinstiți cântăreți ai Operei Române din Cluj la soara și ca pe o mare speranță a viitorului.

cu o voce care se poate adapta note-păpă cea mai capricioasă trebuință — îndrăgitor dar al lui Dumnezeu — d. Constantin Ursulescu a înțeles că acest ier se cultivat și disciplinat. Puteam spune că, dintr-un grup de ceilalți tineri cântăreți ai Operei, Const. Ursulescu este elementul de succes al acestei instituții, numele său pe afiș fiind garanție și în același timp o garanție pe viața spectacolului.

Printre debutanții concertului care se dă patronajul d-lui general C. Dragalina, la Teatrul Comunal din Timișoara, Sâmbătă, la orele 9 seara, pentru fondul „Lăsatul”, alături de d-soara Lya Hubert și Ionel Tudoran, apare și d. Const. Ursulescu, care va cânta arii din cele mai frumoase spectacole în care a cântat d-sa în viața trecută, precum și o serie de arii noi, în care este de neîntrecut. Admiratorii acestui mare cântăreț, vor fi prezenti la concertul dela 14 Iunie, care va fi un adevărat regal de artă românească.

Patriotismul real al țărănimii române

(Urmare din pag. 1)

de patriotismul real. Ei sunt, pur și simplu, RECHINII SOCIALI, țărăni care trebuie dusă o luptă aprigă, în lupta noastră și inconștiența lor, prin căderea lor bestială, rechinii se scot din obștea națională pentru a nu mai avea dreptul să fie tratați cu milă și simpatie. Patriotismul real, care ne dă respectul infinit pentru munca noastră, ne obligă să fim de o atenție vigilență față de toți acei rădăcinesc — prin egoismul lor de a — încercările de a organiza noua țară românească pe principiile muncii și dreptății. Patriotismul real, așa cum se clarifică ei în conștiința țărănimii noastre, ne duce la mari și laudabile devotamente; iar subiectivismul materialist al rechimilor sociali provoacă mari și ireparabile catastrofe sociale naționale. Să apărăm munca țărănimii noastre cu sentimentul că apărăm viitorul neamului.

Și să nu ne bucurăm cu satisfacția noastră, că nu vom muri de foame. Ci, să ne bucurăm cu satisfacția înălțătoare, SPIRITUL ROMÂNESC găsește în țările noastre forțe incomparabile și suficiente pentru a ține în frâu elementele oarbe și viciile de azi, ce răsar la suprafață în timpul marilor frământări universale, și să ducă națiunea întreagă în viața umană de pace, de prosperitate și de dreptate, pe care inima românească le prezintă și pe care ochii, mintii românești le întrezăresc cu claritate.

O manifestare sublimă a acestui spirit este patriotismul real al țărănimii noastre, spirit care se înfăptuește, între altele, în munca grandioasă a țărănimii noastre.

ȘTIRI DIN DEVA

„ASTRA” LA SATE. Asociația culturală „Astra”, despartământul Hunedoara, prin președintele ei, d. dr. Emil Caba din Deva, a convocat, în comuna Batiz, adunarea generală culturală, unde, după deschiderea adunării, s'au discutat modalitățile de achiziționarea unui teren potrivit pentru zidirea unei case proprii, în scopul funcționării Cooperativei, Băncii Populare, a societății de asigurare a satelor, cât și a despartământului „Astra”, în același edificiu. În cadrul acestei adunări, d. dr. Emil Caba a ținut o instuctivă conferință despre „Indatoririle cetățenști și disciplina în Stat”, iar d. ing. Titus Haida a vorbit despre „Organizarea căminurilor culturale”. Vizitând la reîntoarcere la Deva comuna Sântohalm, care este suburbia Devei, d. dr. Caba a îndemnat sătenii la intensificarea albinăritului în gospodăriile model, urmând a se ține aici școala de albinărit. Tot la Sântohalm, d. Grațian Mărcuș, secretarul Camerei de Comerț Deva, a vorbit despre „Temeliile morale și economice ale satului”. În comuna Sântohalm, cercul cultural al desp. „Astra” are o frumoasă casă culturală, proprietatea sa.

INPECȚII ȘCOLARE. În localitate a sosit d. insp. școlar Aron Demian. D-sa a inspectat liceul de băieți și Școala Normală, întocmind cuvenitele procese verbale.

DISTRIBUIREA ZAHARULUI ȘI ULEIULUI COMESTIBIL LA DEVA. În orașul nostru s'a început distribuirea comestibil și a zahărului. Fiecare familie urmează a primi 1 litru ulei cu prețul de 64 lei, iar zahăr 1½ kgr. de persoană.

ACCIDENT MORTAL. Mașina de lux No. 164 Dv. proprietatea Băncii Ardeleana din Orăștie, condusă de Broviack Ladislau, în etate de 20 ani, din serviciul aceleiași bănci, mergând cu plină viteză, a călcat pe vâd. Roșu Anica, de 76 ani, din Deva, în dreptul Spitalului, pe Str. 6 Septembrie. Victima, cu grave leziuni interne, a fost transportată numai decât la Spitalul de stat, unde nu peste mult timp a decedat. Biroul judiciar de pe lângă Poliția Deva cercetează cazul, menținând în stare de arest pe conducătorul mașinei,

nei, Broviack, care nu avea permis de conducere.

PROCES DE DELICT DE DEGENERARE DE RASĂ. Preotul comunei Almaș Seliște din județul Hunedoara a reclamat Parchetului Hunedoara din Deva pe minoră Jurca Vergilia, în etate de 14 ani și Traian Ticiu, în etate de 24 ani, din aceeași comună, pentru faptul că trăesc în concubinaj. În urma cercetărilor făcute în cauză de autoritățile în drept, dosarul a fost înaintat Tribunalului, pentru judecare. La dezbaterile în fond, părinții au negat c'ar avea cunoștință de concubinajul tinerilor, iar avocatul apărător a arătat că aceștia doresc a se căsători. Tribunalul, în sentința dată, a condamnat pe părinții fetei Jurca Vergilia, la câte 1500 lei amendă, pentru lipsa de supraveghere a copilei minore, achitând în același timp pe inculpați.

RĂNIREA D-LUI CONSILIER C. F. R. HRAZDIL. Zilele trecute, d. Consilier C. F. R. Hrazdil, însoțit de d. inspector Ambruș, în timp ce se aflau pe calea ferată cu automotorul drezină în stația Baru-Mare, jud. Hunedoara, copilul Dancisor Petru, în etate de 7 ani, din comuna Livadia de câmp, a lovit cu piatră în drezină, spargând un geam și rănind la față de d-l Consilier C. F. R. Hrazdil.

MOARTEA UNUI EPILEPTIC. Muncitorul David Petru din comuna Crișciori, în timp ce lucra la mina de cărbuni „Tebea”, proprietatea soc. aurifere „Mica” din Brad, a încetat subit din viață. Ne fiind bănueli, deoarece numitul suferea de epilepsie, s'a încuviințat înmormântarea.

FURT DE CARBUNI. Individul Berbeniță Ioan, din comuna Tâmpa, a furat în noaptea trecută o cantitate de 11 kgr. cărbuni, dintr'un vagon C. F. R. din Stația Simeria Triaș. A fost predat poliției.

ASFIXIAT. Minerul Trif Dumitru, originar din comuna Bârsău, cu ultimul domiciliu în comuna Lonea (Valea Jiului), a decedat subit în timpul lucrului, în mina No. 3 Jieți a Societății „Lonea”. Din cercetările făcute, s'a stabilit că moartea i-a provenit din asfixiere cu gaz metan din mină. Cercetările continuă. Parchetul a autorizat înmormântarea.

SPORT

La 15 August vor avea loc Campionatele Regionale de atletism

Se aduce la cunoștință că în ziua de 15 Iunie cor. vor avea loc pe Arena Banatul din Timișoara, campionatele regionale de atletism, cuprinzând următoarele probe:

Alergări: 100 m., 200 m., 400 m., 800 m., 1500 m., 5000 m. și stafete de 4x100 metri.

Garduri: 110 m. și 400 m.

Aruncări: Greutate, disc, suliță și ciocan.

Sărituri: Înălțime, lungime, triplu salt și prăjine.

Concursul se va disputa atât dimineața cu începere de la orele 9 și după masă de la orele 16.

Au drept de participare toți atleții legitimați pentru grupările din județele Timiș-Torontal, Caraș, Severin și Arad.

În mod excepțional și avându-se în vedere propagarea pe o scară cât mai întinsă a atletismului se vor admite la concurs și acei atleți, cari vor prezenta cereri de legitimație chiar înaintea începerii concursului. Cererea de legitimație

mare va cuprinde Numele și prenumele date nașterii, domiciliul, profesia și dacă a mai fost legitimat pentru un alt club. Când a participat oară la concurs pentru fostul club, pune la dispoziție formulare de mare, cari vor putea fi completate în ziua concursului.

În vederea matchului României care va avea loc în 21-22 septembrie să se insiste asupra atleților sărbili. Aceștia sunt Stoichitescu, Roșu, Speniol, Trufășilă, Mihăilă, Hiihard, Dragomir, Gorgaci, Catona, Iosimovici, (Rapid). Ar fi de preferat ca să participe la concursul care va avea loc Luni, a doua zi de după ora 10 pe Arena Banatul din Timișoara și pentru cari liga va suporta cheltuieli de transport.

Correspondența se va trimite pe adresa: Dr. I. Arnăuț Timișoara III, Crucii No. 2.

Adunarea generală a comitetului școlar județean Hunedoara

Deva, 8. — Zilele trecute s'a ținut sub președinția d-lui prefect, adunarea generală a comitetului școlar al județului Hunedoara. Au fost prezenți d-nii: Const. Ghițescu insp. școlar; C. Buga, ag-tor financiar; I. ariș, Cezar Ivașcu, suinspector școlar; M. Bogza, Munteanu Ioan, Nic. Soimon, N. Rău, I. Orobonaș (suinsp. școlar, I. C. Sonoc, secretar de ședință, M. Bexa și 220 de reprezentanți ai comitetelor școlare rurale.

Ședința s'a deschis la orele 10.30, în sala prefecturii. Domnul prefect salută pe cei prezenți și deschide ședința. D. C. Ghițescu, inspector școlar, arată marea rol educativ al școlii în viața unui stat, apoi citește darera de seamă despre activitatea și gestiunea comitetului școlar județean și despre mersul comitetelor școlare, D-sa arată că statele cele mai civilizate sunt acelea cari prețuiesc mai mult bunurile spirituale, decât cele materiale. Poporul român este în această situație fericită, deoarece are în fruntea țării pe d. general Antonescu, Exponentul d-lui general în județul nostru este d. prefect col. C. Dumitrescu, care este călăuzit de același ideal pentru ridicarea culturală a poporului. D-sa, cu toate prilejurile potrivite, acordă cel mai deosebit interes învățământului. A înființat 300 cantine școlare, a distribuit cărți gratuit, iar acum lucrează la înființarea a 90 hăi comunale.

Pentru bunul mers al administrației școlare aduce mulțumiri d-lui Bexa și d-lui Iosif C. Sonoc. Ajutorii școlari, în cursul exercițiului 1941-42, au mai ales școlile sărace din regiunile următoare: Curechi 5000, Federi-Pui 4000, Liștioara 10.000, Vadul Dobrii 3000, Sărgă 4500, Subcetate 5000, Stânița de școală, în total 50.000. — Lei. Pentru exercițiul 1941-42, s'a prevăzut în buget de cheltuieli 400.000. — Lei.

D. secretar al comitetului Școlar Școlar a prezentat proiectul de buget, care cuprinde: bă cu mici modificări. S'au înscris în ordineli 20.000. — Lei pentru a se da 4 burse elevilor merituosi și săraci din județ, o mează școli practice. Gestiunea școlii, Se procedează apoi la alegerea membrilor noi în comitet, d-nii Ionel Demea și Eugen D. Voicu. D. inspector școlar cere creierea unui fond la prefectură D-l prefect aprobă. D. C. Buga aduce la cian promite tot sprijinul pentru amenajarea școlii.

D. prefect mulțumește tuturor școlii învățătorilor Hunedoreni pentru depusă pentru școală, cerând să se țină importanța cantinelor și cultivării lor libere.

D. Ghițescu dă apoi diferite explicații și declară ședința închisă.

CINEMA THALIA

PATIMA

cu fermecătoarea BETTE DAVIS

O poveste adevărată, care cuprinde toată frumusețea sublimă a vieții, a succesului... și toată amărăciunea nenorocirii.

Reprezentări la 3-5-7-9, Duminecă și Sârb. și la orele 11 a. m.

MICA PUBLICITATE

APARE ÎN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL MINIMUM 10 CUVINTE. Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu clișea tarif special. Orice anunț apare în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

Caut cameră mobilată cu intrare separată și acces la baie, pentru 1 Iulie. Cartierele I, II, III. Adresa la ziar sub „Chimist”.

De vânzare o casă cu 4 locuințe, urgent și eștin. Informațiuni: III., Str. Memorandului 4.

S'a pierdut Certificatul de recensământ pe numele Gros Reghina într'o bucca cu bani. Gășitorul este rugat a preda numai Certificatul sub Circ. III. Domnița Balașa No. 17.

Campăr casă sau lot de casă de preferință în Cetate, str. Turin, Milan, Toma, Veneția, Paris, Galați, Brăila. Oferte cu indicația prețului la administrația ziarului, între orele 5-6.

DE VÂNZARE imediat o casă având grajd, curte, grădina cu potiveri, în mărime de 340 stângăni adresa: Ronaș, Str. Apollo No. 31.

Femele pricepută și la gătit, afilă imediat. Str. Milano 6, parter, apart. 2.

De vânzare 3 jugăre de pământ fructiferi. Informațiuni: Bulev. dela Tisa No. 45.

Cari aveți scrisoare frumoasă și voiați acasă, veniți dimineața între orele 8 la Mihai Crista. Iosefin, str. D. No. 18.

Licențiat literă prepară elevi pentru anul de bacalaureat la limba română. sa: B-dul Diaconovici Loga No. 4.

Războiul musulman

În fostul confiniu militar bănăţean au asezate, dealungul hotarului „turc-alah”, o mulţime de pichete de grăniceri.

Unul dintre aceste pichete se numea „Vodit”, fiind situat peste drum de la Ada-Kaleh, care insulă aparţinea imperiului otoman, în vremea când s'au luptat cele ce le voi istorisi mai la urmă.

Ziua întâmplării a fost o zi de primăvară timpurie, de primăvară abia înmărată.

Comandantul pichetului sta la soare, înmărit pe iarbă, iar soldatul, căruia îi dăduse rândul a fi de serviciu, era „la ploc”, ce va să zică „Schildwache”.

Doi dintre ceilalţi grăniceri culegeau paie în apropiere de „strajă”, ca să-şi facă o fiertură caldă, căci li-se urăse mâncarea rece, adusă de acasă în săge.

Al cincilea, cel mai tânăr şi mai zvelt, n'avu ce lucra, ci folosindu-se de o propoziţie de streşina casei de adăpost a grănicerilor se sui pe coama acoperişului, de unde privea asupra insulei Ada-Kaleh, în cuprinsul căreia turcii lăsteau încoaci şi încolo, având zi de bătoare.

Între alţii vede şi pe muezin cum urca în galeria minaretului svelt, de unde se auzeau turcilor cu glas înalt oră rugămintei chemându-i, ca plecându-şi frunza până la pământ, să se închine mare-Allah.

Pe grănicierul răzimat de obada plină de fumigine a coşului, de sburdat era, îl pune potca să imite în glas şi să se batjocure, în semn de batjocură adresa islamului.

Comandantul, cu fruntea încreţită de mânie, îşi trece degetele prin barbă şi se arde de mânie şi fără să stea mult pe gânduri, ordonă, ca imediat să intre în acţiune pichetele de pe cele două bastioane din faţa cazarmii.

Prima puşcătură, nimerind în plin, cade coşul alături de acoperiş, făcându-se să se dea a berbeleaca, cu grănicierul cum se tot, fără a se opri decât într-o dată mare de vreascuri, aşa că grănicierul — spre norocul lui — se aflase numai cu un cucui la cap, cu nişte vâzle la corp şi cu spaima în suflet.

Ceilalţi grăniceri, auzind bubuitura pichetului, încremeniră, neştiind ce pacoare s'a abătut deasupra capului lor. Biştele urzici culese rămaseră neapătate, de vreme ce grănicierilor dela pichet le trecuse pofta de mâncare.

Turcii, în dorul lor de război, mai izbucniră câteva puşcături de tun, fără atingă obiectivul, care era „comandantul” cum se numia în graiul poporului — postul pichetului grăniceresc.

Apoi amuţi glasul îngrozitor al tunurilor, făcându-se iarăşi linişte.

Din incidentul acesta penibil şi adânc durător la adresa sentimentului religios al turcilor se încinse o corespondenţă lungă pe cale diplomatică între reprezentanţii celor două mari puteri: Turcia şi Austria, şi numai după ce s'au exprimat turcilor regretate pentru fapta nesocotită a grănicerului de rând, s'au potolit pichetele extrem de agitate.

Astfel s'a aplanat între cele două imperii incidentul dela pichetul „Vodit” pe cale paşnică, dar ce o fi păţit grănicierul vinovat, în timpul acela, când se executa pedeapsa cu băta de palmă, numai el sârmanul va fi ştiut.

A. M.

Populaţia civilă din Gibraltar a fost evacuată

Vaporul de pasageri „Strathmore” a plecat spre Atlantic

MADRID, 8 (Rador). — Corespondentul agenţiei Ştefani comunică:

Ştirile primite din Algeiras şi Tarifa, semnaleză că autorităţile engleze din Gibraltar se arată foarte îngrijorate. Strâmtoarea Gibraltar este par-

cursă continuu de vedete rapide. Patru contratorpilare au traversat strâmtoarea Gibraltar în cea mai mare viteză îndreptându-se spre Mediterana.

Noaptea trecută vaporul de pasageri „Strathmore” având pe bord populaţie

civilă evacuată din Gibraltar, a plecat spre Atlantic, escortat de vasul purtător de avioane „Argus” şi de două contra torpiloare.

Nu mai există Jugoslavia

D. ANTE PAVELICI

declară că s'a terminat cu trasarea frontierei între Croaţia şi fostul teritoriu sârb

SAZBURG, 8. (Rador). — În cursul întrevederii dintre d. dr. Ante Pavelici şi d. von Ribbentrop, poglavnicul a adus la cunoştinţa ministerului de afaceri streine al Reichului, că traseul frontierei dintre Croa-

ţia şi fostul teritoriu sârb, ocupat de trupele germane, a fost fixat.

Ministrul de afaceri streine şi-a exprimat satisfacţia pentru această reglementare.

Un dar al statului croat pentru Führer

Salzburg, 7. (Rador). — La sfârşitul întrevederii cu Führerul, care a avut loc în spiritul amicitiei cordiale ce există între Germani şi Statul Croat, d. dr. Ante Pavelici a remis Führerului darul Statului croat şi anume un drapel al lui Frederich cel Mare, datând din vremea războiului de 7 ani şi un joc de şah al lui Frederic cel Mare. Aceste două documente ale istoriei din secolul 18-lea, au fost păstrate până acum în muzeul istoric croat, dela Agram.

Führerul a mulţumit călduros d. dr. Ante Pavelici, pentru aceste preţioase daruri pentru care el a arătat un mare interes. Apoi şeful Statului croat, a prezentat Füh-

rerului personalităţile din suita sa.

D. dr. Ante Pavelici a fost invitat în urmă de Führer la un ceai. La acest ceai, au luat parte şi ministrul de afaceri streine al Reichului şi mareşalul imperiului, Göring ca şi ministrul german la Agram, d. Kasche

şi ministrul Croaţiei la Berlin, d. dr. Benson.

După ce t stat la Berghof timp de peste trei ore, d. dr. Ante Pavelici, a părăsit casa Führerului.

Despărţirea a fost deosebit de foarte călduroasă între Führer, mareşalul imperiului şi ministrul de afaceri streine al Reichului de o parte şi şeful Statului croat de alta.

După o scurtă şedere la hotelul „Oesterreichischer Berghof” din Salzburg, ministrul de afaceri streine al Reichului, a însoţit pe Poglavnic la gară, de unde acesta a luat trenul spre a se înapoia la Agram.

Val de grindină în Teleorman

Turnu Măgurele, 8. — Un val de grindină s'a abătut asupra judeţului Teleorman. Grindina căzută este de proporţii necunoscute până acum, atât ca putere de distrugere cât şi ca suprafaţă pe care s'a revărsat. Din datele culese până acum reiese că, furtuna urmată de grindină de mărimea unui ou a distrus sută la sută recoltele a 18 comune şi 30 la sută din recoltele a patru comune.

Suprafeţele distruse erau în cea mai mare parte acoperite cu grâu (3200 ha), porumb (1450 ha), iar restul de 861 ha cu floarea soarelui, viţă de vie, zarzavat şi rapiţă. Imediat după trecerea grindinei s'a dus la faţa locului, prefectul judeţului, care de acord cu serviciul agricol, a dat dispoziţiuni ca semănăturile să fie întoarse şi semănate cu plante furajere (dughie, soia, etc.).

Cercetări în legătură cu bombardarea Dublinului

Berlin, 8 (Rador). — O notă oficială declară: Răspunzând unei întrebări, pusă de un ziarist strein, la Wilhelmstrasse s'a anunţat, Vineri, că cercetările începute de cercurile competente germane, în legătură cu bombardarea aeriană a Dublinului, care a prilejuit demersul de protest irlandez, sunt încă în curs.

Lipseşte săpunul! ...şi grăsimea

Bucureşti, 8 (SIR). — Drept consecinţă a lipsei grăsimilor, fabricile de săpun nu pot face faţă cererilor tot mai mari, astfel că se resimte lipsa săpunului. Cel existent se vinde la preţuri foarte mari.

...ŞI GRĂSIMEA

Bucureşti, 8 (SIR). — Lipsa grăsimii se simte din ce în ce mai mult pe piaţă. Osânză, slănină şi untură de porc nu se găsesc de loc. Untul animal se găseşte destul de greu, iar untul vegetal — care se fabrică în cantităţi mult prea reduse, faţă de cererea tot mai mult sporită — este căutat din ce în ce mai insistent, atât de gospodine, cât şi de cofetari.

BURSA

Bucureşti, 8 (SIR). — Eri, activitatea târgului financiar a fost mai redusă decât în restul săptămânii, fără ca prin aceasta să influenţeze tendinţa cursurilor normale. Compartimentul rentelor e staţionar şi pe alocuri scăderi neînsemnate. Valorile cu venit variabil au fost staţionare.

La facultatea de agronomie din Capitală au fost exmatriculaţi şase studenţi agitatori

Bucureşti, 8. (SIR). — În seara de Luni, 1 Iunie, la Căminul Facultăţii de Agronomie, s'a petrecut o acţiune regretabilă, ce se încadrează în prevederile art. 12 şi 13 din decretul lege pentru reprimarea faptelor ce pun în primejdie existenţa şi interesele Statului.

Toate stăruinţele depuse, ca să se arate acela care a comis această faptă, au rămas fără rezultat. Este vădit că în această Facultate există un număr de studenţi care refuză să se încadre-

ze în dispoziţiunile precise ale legilor ţării, agitând şi terorizând pe studenţii din cămin.

Pentru a se pune capăt acestei stări de lucruri şi a da putinţa studenţilor înţelegători ai intereselor superioare de Stat, să-şi vadă de studii, au fost exmatriculaţi pentru totdeauna, din toate Facultăţile Statului şi trimişi la urma lor, 6 studenţi, anume acei cari s'au dovedit că conduc în acea Facultate acţiunea de agitare a spiritelor.

Anglia nu este la capătul forţelor sale — spune d. Roosevelt

Washington, 8 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite: Preşedintele Roosevelt a anunţat, la conferinţa de presă, de Vineri, că, d.

Winant, ambasadorul Statelor Unite la Londra, nu ar fi adus cu sine intenţia de pace şi că Anglia nu ar fi cătuşi de puţin la capătul forţelor sale.

Oraşul Mossul a fost ocupat de paraşutişti englezi

Damasc, 8. (Rador). — Corespondentul agenţiei „D.N.B.” anunţă:

Se află, din isvor englez, că ocuparea oraşului Mossul s'a făcut prin paraşutişti şi de trupe transportate cu avionul.

Trupele irakiene au provocat stricăciuni mari la sondele de petrol.

De 24 ore, convorbirile telefonice cu Irakul sunt întrerupte. Nici ziaristii streini din Damasc, nu au vre-o posibilitate să telefoneze.

MURANO: Leagănul unei mari și glorioase tradiții italiene

Mestesugul de artă al sticlăriei

Intr'un sfert de ceas o gondolă te poartă de la Veneția la Murano. E o călătorie scurtă pe apele de mărgharitar ale lagunei ce învalue catifelat orice izbitură a valurilor, dând aparența de vis și adiere până și celor mai puternice clădiri ale mândrei cetăți.

In schimbul somptuoasei fantezii de marmure și culori pe care o lași la Veneția, la Murano te întâmpină o fantezie mai umilă, de un alt pitoresc, purtând pecetea muncii. De pe țarm, și se înfățișează căsuțele înnegrite și adesea rease de vreme, îndesate unele într'altale, ca și cum ar fi hotărâte să apere și să păstreze înlăuntrul lor geniul unei datini, strălucirea unui nume: sticla de Murano. Se spune câteodată că mediul este acela care perpetuează o datină, împiedcând-o să se piardă încet, în vreme, ca o mireasmă, după strălucirea perioadei de înflorire. Aici în Murano se consfințește această spusă: casele și fabricile se contopesc cu mediul. Legate de arta din care au răsărit, ele par să continue întreg geniul meșteșugarului venețian închinat făuririi formelor de sticlă.

MURANO A FOST HARAZIT SA DUCĂ MAI DEPARTE STRĂLUCIREA MEȘTEȘUGULUI STICLII

Această tradiție, înzemată uneori de concurență, datează din veacul al XII-lea, când înrăurirea podobei orientale a adus în Apus gustul ferestrelor colorate și al vitraliului pentru catedrale, și împreună cu acest gust, materialul trebuincios fabricării. Știe oricine că pe vremea acela Veneția și Geneva erau în culmea strălucirii și stăpâneau căile Mediteranei de răsărit, și că din Siria, meșteșugul sticlăriei s'a strămutat pe pământ venețian și la Altare în provincia Savona, unde a fost întreruptă, după unii autori, de maeștrii sticlari ai Normandiei.

Intre înflorirea unei arte și mediul natural în care s'a dezvoltat, a existat totdeauna o legătură adâncă. Toate irizările atmosferei, poemul culorilor atât de minunat la Veneția, trebuiau să găsească în sticlă o materie cât se poate de nimerită pentru a le veșnici. Într'adevăr, descolțarea industriei sticlăriei, la Altare, a rămas o deprindere locală și prin urmare modestă, în vreme ce fabricile din Veneția, strămutate la Murano în veacul al VIII-lea, s'au ridicat la o culme de unde au domnit.

Era sortit, prin urmare, Veneției să poartă meșteșugul sticlăriei până la marginile putinței lui, până la expresia supremă a eleganței și gingășiei formelor. În veacul al XV-lea, pe când „Fălnica Veneție” — cum îi spune poetul român Eminescu — intrase în era de aur, în care arta era la culmea strălucirii ei, Murano a dăruit lumii cea mai desăvârșită înfătuire a sa cu sticla împodobită cu smalt.

Formele sunt simple și plane, imitând adesea liniile faianței și ale argintăriei. Farfurile, blidurile, uciocarele, cupele, potirele, paharele și cămile de vin suflate în sticlă sunt mărturia unei îndrăzneți mărețe, prin care cea mai gingașă materie, chemată la viața artei de o adiere, se ia la întrecere cu materia puternică ce cunoaște mai puține vrăsmășii.

Decorația, în smalt policrom, este închipuită după modele orientale; sticla vaselor este colorată adesea în albastru, verde, roșu, brun. Piesele din această serie dobândesc o mai mare valoare prin subiectele înfățișând aproape totdeauna scene profane, ce amintesc adesea de întrebuințarea lor. O pildă tipică: sunt cupele nuptiale.

FORMELE APROAPE IMATERIALE FAURITE ASTĂZI DE STICLARUL MURANEZ SUNT RODUL MAI MULTOR VEACURI DE TRUDA

Dar gustul este trecător; el urmează adesea ori nestăruindu-se pe model, care este o ma-

nifestare mult mai serioasă de cât ne închipuim noi.

Sticla de Murano, în veacul al XVI-lea suferă o schimbare în ceea ce privește gustul și orientarea. Se ivesc cerințe noi, experiențe ce se vor înfăptui. Pictura în smalt este înlocuită de pictura la rece. În veacul al XV-lea valoarea sticlei de Murano se datoră aproape exclusiv decorației picturale, în veacul următor ea atinge apogeul datorită formelor și calității materiei. Taina acestei schimbări este cuprinsă în minunata îndemnare ajunsă în meșteșugul suflării sticlei.

De la meșteșugul muranez — care și-a rafinat, de-alungul leaturilor de sticlari, gustul și sensibilitatea până la a schimba suflarea făuritorului într'o modulație melodică, aproape liniară — au luat naștere potirele împodobite, cu piciorul și toarta de altă culoare, și care vor fi repetate în decursul veacurilor dar ca o variație pe aceeași temă. Atâta măiestrie a adus la o virtuozitate căreia îi datorăm sticla albă brăzdată de o rețea smântânie sau împodobită cu filigramă, ori cu firioare de lăptoase topite în masa încolțită; sticla ornată cu mii de flori, care ne amintește de cea fabricată în antichitate; sticla all'aventurina, constelată cu pilitură de aramă strălucitoare, plină de scipiri, ca o absidă bizantină.

MURANO ÎN PLINA RENĂȘTERE

Apoi s'a întâmplat ce se întâmplă în deobște cu meșteșugurile și formele duse la desăvârșire: făurările de la Murano au pornit un răstimp pe drumul drept ce fusese consacrat. Este adevărat că domnia sticlei venețiene va stărui în producția italiană și în timpul barocului, dar pe continent au răsărit alți concurenți ce au înrăurit înflorirea artei, politice, avuției și civilizației venețiene. Este rândul Franței și al rafinatei curți germane, Sticla de Boemia bunăoară apare ca o stea de prima mărime, strălucind prin materia ei dură dar foarte limpede. Formele de Murano s'au pretat atunci la jocul rivalei și formele subtile și vioaie au alunecat, spre sfârșitul veacului al XVI-lea, către o factură mai greoaie. Ca să reziste, industria muraneză închipui polieandru și oglinzile încrustate, în care se găsește nota și caracterul ei de originalitate. În veacul al XIX-lea industria și arta sticlăriei Angliei, Franței, Germaniei și Boemiei domină piața mondială. Murano a cunoscut în vremea aceea încercări îndrăznețe de reînviere a industriei sale. Era însă nevoie de un teren prielnic, cum ar fi renașterea politică a națiunii pentru ca făurarii de la Murano să-și poată vedea din nou meșteșugul înălțat la vechiul loc de cinste. Astăzi vedem cuptoarele muraneze chemate la o glorie nouă. În jurul gurilor de foc ale creuzetelor, în care se amestecă materia după cerințele lucrului, făurarii sticlari cu ajutoarele lor se muncesc și azi, ca dealungul veacurilor, cu îndemnare și vioiciune, creând prin metode de mai multe ori seculare sticlele necesare celor mai deosebite cerințe ale confortului nostru. Privindu-i rămâi uluit: munca lor ce pare mecanică, e dimpotrivă cărmuită de necurmata prezență a sensibilității, căci la iuțea execuției trebuie să se adauge istețimea, bunul gust și simțul măsurii, fără de care nu este cu putință făurirea formei.

CUM SUNT FAURITE MINUNATELE PODOABE DE STICLA

Ei au mai întotdeauna, în minte, modelul ce trebuie reprodus și iau materia lichidă din creuzot cu o țevă lungă de fier, în care apoi suflă. Când bula de sticlă capătă o oarecare consistență, o scufundă din nou în masa lichidă. Numai prin această operație de adăugire la căldură se poate doza în chip exact materia necesară și îndestulătoare pentru a executa obiectul cerut. O pictură

mai mult, sau mai puțin cumpănește atât de mult, încât poate să împiedece o formă perfectă. Ucenicul însărcinat cu această operație atât de gingașă trece apoi bula incandescentă maestrului. A sosit timpul să i se dea un contur rudimentar, care mai târziu la rece, va fi prefăcut în forma dorită. Aerul din jur strânger și clipită, ca în clește bula. O adiere pornită din plămânu maestrului sporește apoi forma, care crește ca o pâine în cuptor. Suflul zăvorit în pastă, sporit din nou, dă bulei forma primitivă a unei amfore. Cu mușchii feții extrem de mobili, cu ochii neclintii, o privește cum crește, cum se conturează, în timp ce cu o mână învârtește — pe o piatră ieșită din zid — bățul în care este înfiptă sticla, iar cu cealaltă mână, în care ține compasul, măsoară cu înfrigurare, rotunjește și echilibrează forma prinsă de axa ce se învârtește. Încă un suflu, o presiune. Încă o apropiere de para creuzotului... Forma țâșnește dospită și umflată, armonioasă, răsfărângând în convexitățile sale curate lumina înconjurătoare.

Astfel meșteșugarii aceștia se străduiesc pentru păstrarea unei tradiții italiene din cele mai caracteristice pe care au știut s'o finalizeze în seninul artei biruitoare.

ATTILIO CRESSPI

România
Primăria Municipiului Timișoara
No. E. 1974/941.

PUBLICAȚIUNE,

Se aduce la cunoștința celor interesați în ziua de 8 Iulie 1941 orele 10 se va desfășura în localul Primăriei municipiului Timișoara, etaj I, ușa 47, situat în circ. I. Piața Ștefan cel Mare No. 1, licitație publică pentru încheierea pe timp de 5 ani a construcțiilor de azi de firma „Unirea” pentru autopompa benzina din circ. II, Str. 1 Decembrie cu Cal. Buziașului.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110 inclusiv din legea contabilității publice, regulamentului O. C. L. și normele blocate în Mon. Of. No. 227 din 4 Iunie 1941.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitație, vor depune pe lângă oferta și garanție de 25% din chiria oferită, iar se va face numai în condițiile cauzelor sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi ora 8 până la 13, în localul serv. etaj I, ușa 57.

În caz, dacă licitația nu va avea rezultat, se va ține o nouă licitație în termen de 10 zile, adică la data de 15 Iulie 1941, orele 10.

Timișoara, 28 Maiu 1941.

Primăria Municipiului

AVIZ.

Pe lângă Camera Agricolă a județului Timișoara, s'a înființat un birou al muncii agricole. — Acest birou poate pune în discuție moment la dispoziția agricultorilor și mijlocii din județele Arad și Timișoara muncitorii agricultori pentru prășia porumbului, cerșii (coaca păioaselor) și culesul bului.

Cererea de muncitori se poate adresa acestui birou în scris, telegrafic sau telefonic (Tel. 40 Beiuș), arătându-se muncitorilor pe sex și condițiile de muncă.

Director, Ing. Inspector:

AL. Georgescu.

Șeful biroului

I. Năstase

CINEMA CAPITOL

Serata
Brigittei

cu
LENY MARENBACH
și
ALBERT MATESTOCK

Un film de un succes extraordinar cu mult humor și un conținut

Repr. 3-5-7-9

Dum. și Sârb. și

I. C. CĂTUNEANU

Educația poporului

La ziua de 7 Iunie 1941 s'au împlinit 4 ani — dela data când profesorul de drept roman — dela Universitatea Reala „Ferdinand I” din Cluj — și-a dat sufletul sfârșit în orașul Buzău.

Profitul de acest prilej pentru a scuti profesorul uitării, așezat asupra memoriei acestui distins bărbat, care — cu simplitate, — ocupă un loc în galeria apărătorilor apostoli ai apărării naționale, — de Ion Brătianu, M. Cogălniceanu, V. Alexandri, M. Eminescu, V. Ponița, B. Petriceicu-Hașdeu, I. Ghica, N. Paulescu, Dr. C. Șumuleanu și alții.

Pe lângă apostolatul de profesor, — străduindu-se în mod strălucit la catedra de drept roman — a Universității din Cluj în învățare 1920 până în anul 1937, profesorul I. C. Cătuneanu, — om inteligent, asemenea unui „cives romanum” — făcând povătuitor, al tineretului în buni și plăcuți lui Dumnezeu, dar un cămin luptător naționalist în cadrul Ligii Apărării Naționale Creștine.

A tipărit „Dreptul Roman” în trei ediții. A tradus în limba română faimoasa operă „Franța e noastră” de Isak Munch. Cartea a fost confiscată. A colaborat, la editarea „Protocolor Inteleptilor Sionului”.

A editat și a scris, — timp de 7 ani, la revista „Infrățirea Românească”. În manuscris a rămas o sumedenie de lucrări. Cea din urmă lucrare a profesorului I. C. Cătuneanu este discursul Mesajul Tromului, rostit în ședința generală din 1 Martie 1934. — Pentru cultura, — în mod sumar numai, — înțelegerea situației și clarificarea a unor aspecte distincte bărbat reproduc câte-va momente din acest discurs:

Despre practicile partidelor politice profesorul I. C. Cătuneanu se exprima astfel: „Pofta rapidă de îmbogățire a servit prin teorii savante de exaltare a avuțiilor Statului și așa a sârbit flora exuberantă a regiilor autonome, al căror rezultat pozitiv și instabil a fost căpătuirea partizana.”

Metoda comisioanelor: „Astfel întâlnim comisioane la toate concesiunile acordate: la telefoane, la șosele; întâlnim comisioane la toate împrumuturile făcute în streinătate, cari au fost făcute și mari; întâlnim comisioane la furniturile comandate în streinătate, când mare parte din ele se puteau produce în țară și s'ar fi evitat desigur șomajul. Dar dacă se comandau în străinătate, nu ieșeau aceste comisioane, sau să întrebuințăm un cuvânt mai vulgar — nu ieșea sperțul”.

Referitor la criză, oratorul afirma: „Se invocă drept o justificare a crizei care a trecut și trece și astăzi România, criza mondială. Este desigur adevărat că, într-o anumită măsură — nișă — nu poate să o stabilească matematică — că într-o bună parte a trebuit să resimțim și noi de criza mondială; dar nu e mai puțin adevărat că, dacă s'ar prezidat la conducerea Statului, prevederea, chibzuiala, și iubirea de adevăr public, și aceste calități constructive nu ar fi fost întocmite prin jaf și prin risipă, am fi suportat criza mai ușor.”

Referitor la drepturile Românilor: „Am credința că, mai curând sau mai târziu, această politică (a asimilării altor nații) va fi înțeleasă; iar aceluia, care ar lucra contra permanenței Statului român în actualele lui granițe, le întindem și le reamintesc realitatea ineluctabilă, că noi Românii, în orice moment al României întregite, suntem alături cu dreptul nostru istoric și cu puterea noastră de Stat”.

Referitor la problema cerească: „Regia jidovească, spre deosebire de celelalte religii, nu este o doctrină de învățare, ci un învățământ de legi. În legile noastre noi am activat dreptul de auto-determinare: noi ne-am pierdut Statul nostru, dar nu ne-am pierdut constituția noastră de Stat. Noi am salvat-o ca

Stat transportabil — vă rog să rețineți această caracteristică expresivă — noi am salvat-o ca Stat transportabil, oare, și în „Diospora” ne-a înlesnit să avem un fel de autonomie națională”.

„Dela războiu încoace, mai ales orașele noastre se înstreinează și acest fapt constituie o gravitate deosebită, pentru că un oraș este punctul de atracție al tuturor forțelor din care se compune viața modernă a națiunii. Cine stăpânește orașele, stăpânește regiunea care gravitează către centrele urbane, stăpânește rezorturile interne de viață ale națiunii.

V'ați întrebat d-voastră vreodată d-lor guvernanți, în ce măsură se înstreinează orașele noastre, în ce măsură se înstreinează Capitala, cu care ne lăudăm, că este românească?

La 1859, când s'a făcut unirea principatelor Kogălniceanu a sacrificat Iașul pentru că nu era românesc. Zicând: „Capitala țării trebuie să fie Bucureștiul, pentru că Bucureștiul este românesc”.

„Ei bine, astăzi, Bucureștiul s'a transformat în paguba noastră. Cercetați d-voastră și faceți o statistică spre a stabili cine sunt proprietarii pe marile artere de comunicație din București?

„Când veți avea această statistică, veți constata că jidanii s'au așezat la centru, cu toate afacerile lor rentabile și plus valuta imobilelor; iar pe autochtoni i-a împins la periferie, în sărăcia și mizeria mahalalelor”.

În continuare oratorul examinează mijloacele prin care jidanii și-au asigurat îmbogățirea, influența politică, și robirea poporului român — acestea sunt: alcoolul, corupția, presa, literatura pornografică, cinematografele și masoneria.

Drept remediu al relelor cauzate de elementul jidac oratorul continuă:

„Ne întrebați ce voim? Voim o „restituție în integritate”. Voim redobândirea pozițiilor noastre, în tot complexul vieții noastre naționale, astăzi încăput pe mâna lor. Noi Statul național, în care ne putem dezvolta, l-am întemeiat, cadrul este creat. Conținutul acestui cadru trebuie să-l întărim. Această întărire, să ne întrebăm, cum se poate face? Cum facem consolidarea, din punctul de vedere al colaborării cu jidanii? Este punctul d-voastră de vedere.

D-lor, sunt mai multe chestiuni care se pot pune în teorie. Asimilarea? Nu se poate, pentru că a dovedit-o istoria. Colaborarea? Nu se poate, pentru că o dovedește realitatea în care ne aflăm. Atunci ce ne rămâne? Spun un cuvânt, dar de care Vă rog să nu vă înspăimântați: *Eliminarea*.

„Cum? Să-mi dați voie să o prezint sub formă populară, căci este izvorâtă din adâncul bunului simț al națiunii noastre. D-voastră, ca reprezentanți ai acestei națiuni, sunteți obligați să țineți seama de ceia ce gândește și simțește națiunea. Este o soluțiune care dovedește și spiritul de umanitate bineînțeleasă, spiritul de omenie al națiunii noastre; care dovedește o pătrundere specială în ce privește deslegarea problemei de ordin superior.

Țăranii din Ardeal, în ce privește purtarea lor cu streinul au această expresie: *nu-l bate, că duce-s'a, numai de mâncat nu-i da*.

Care a fost politica d-voastră până azi? I-ați dat de mâncare prea mult și l'ați îngrășat în detrimentul nostru în așa fel, că noi am rămas săraci la noi acasă și ei sunt bogați și ne sfidează. Ați făcut greșala enormă: la banchetul vieții românești i-ați pus în fruntea mesei încărcată cu toate bunătățile, și de acolo, din când în când, acești venetici se mai îndură să arunce autochtonilor din fărâmațurile ospățului, unde nația românească nu i-a poftit”.

Pomenirea profesorului I. C. Cătuneanu în timpurile de azi, când generația Antonescu, a pornit efectiv la deslegarea problemei evrești este bine venită.

În textul anteproiectului de lege pentru învățământul primar și normal, se prevede educația populației între 17 și 20 de ani, care se va realiza conform dispozițiilor legii, prin școlile complementare, prin școlile superioare sătești și prin căminele culturale.

Introducând în lege școlile superioare sătești și căminele culturale, ministerul instrucției pune în slujba scopurilor sale superioare de educație a națiunii două instituții noi și moderne, experimentate la noi în țară de două mari instituții de cultură, din inițiativa particulară, anume Fundația culturală „Regele Mihai I”, și „Astra”.

În viața Fundației culturale „Regele Mihai I”, școala sătească preconizată de anteproiectul de astăzi a fost realizată, încă din 1934, sub denumirea de „școală țărănească” și „școală superioară țărănească”, folosindu-se, în viața satelor și o formă mai simplă a acestei activități, sub denumirea de „cursuri țărănești”. Prin activitatea ei bogată și în acest domeniu, Fundația, în șase ani de muncă, a încetățenit, prin străduințele ei, definitiv, în viața satelor românești instituția „școlii țărănești”, ca un mijloc puternic de formare reală a unei elite sătești, alcătuită din săteni, cari sunt în stăpânirea unor noi deprinderi, atât în viața lor de gospodari, cât și ca partași la viața obștească a satului și ca cetățeni ai Statului. Aceste școli n'au împărțit certificate și n'au cerut examene, ci au deschis inima și mintea ascultătorilor spre propriile lor posibilități, arătându-le tehnici noi de muncă în gospodărie și în organizarea a vieții obștești, într-o școală în care, cuvântul preotului se întâlnește cu învățătura practică a inginerului agronom, și în care, întreaga viață și muncă se desfășoară deopotrivă, în sala de lucru și în grădina ori în atelierul de meșteșuguri țărănești.

Scridni la noi în țară despre asemenea școli, cititorul încă este inclinat să creadă că-i prezintă descrierea ideală a unor activități cari au dat faimă Danemarcei și Țărilor Scandinaviei, dar n'ar putea fi realizate la noi, unde nici țăranul nici „oficialitatea” nu-i pregătită să le accepte. Se cuvine, însă, a mărturisi că, dacă, într'adevăr, ani de zile, „oficialitatea” a opus acestor inițiative reformatoare, întemeiate pe experiență și muncă și coalizate cu pricepere și competență, rezerva ei neîncrezătoare, fără osteneala de a cerceta și de a înțelege noile lucrări, — dimpotrivă, țărănimea venea întru întâmpinarea chemărilor cu dor de învățătură, cu cu patima înălțării personale pe căile sănătoase ale îmbogățirii minții și sufletului, potrivit cu îndrumările și cu noștințele cele mai de folos și cele mai curate, pentru viața lui de țăran.

Experiența școlilor țărănești, ca și a Căminelor Culturale, instituții obștești ale satului cari pregătesc drumul spre școala țărănească și dau apoi să-

teanului puțința de a munci în folosul satului și în folosul său personal prin ridicarea satului, au întărit încrederea noastră în țăran și, prin aceasta, în neam. Când, din atâtea sate au venit spre asemenea școli atâtea tineri săteni și cuminiți și luminați și bogat înzestrați sufletește, și când, în atâtea sate se găsesc atâtea săteni cari se adună în jurul Căminelor Culturale, cu gând curat de a contribui la întărirea satului au găsit așteptata alcătuire de gospodărie și îndrumare a vieții satului, — prin muncă obștească și cu credința că toată acea rătăcită și neîntemeiată legendă, care afirmă despre țărănimea noastră că ar fi rea și dușmănoasă față de orice îndemn bun, cade, dărâmată de adevărul înscris în privirea luminoasă a țăranului, în judecata lui cuminte și cumpănită, în puterea creatoare a muncii lui nebiruite. Răi, dușmănoși și vinovați rămân acei, cari prea rar pun la îndemna țărânilor mijloacele prin care ea poate să-și realizeze posibilitățile și încă mai rar crează în sate, condițiuni prielnice pentru o viață obștească locală, călăuzită de gândul satisfacerii nevoilor sătești prin munca îndrumată a sătenilor. O asemenea rânduire a vieții sătești este, totuși, cu puțință.

Dar ea cere răbdare, metodă, competență, continuitate, mijloace, o nesfârșită încredere de țăran și o puternică iubire față de el.

Înscris în legea lui dispozițiile arătate, ministerul Instrucției își arată intențiunea de a porni pe acest drum.

Taina bunelor rezultate stă, însă, poate, în asocierea la această muncă de persuasiune a țărânilor și de cucerire lentă a adesiunii ei pentru o nouă viață țărănească, a acelor instituții, cari au desțelenit aceste țărâni, cari au creat doctrina muncii la sate și au desăvârșit, în câțiva ani de muncă, metodele. Ca în orice stat modern, în structura ca și în idealurile sale, autoritatea de Stat, reprezentată de minister, ar avea, în acest caz, misiunea de a veghea ca instituțiile acestea, cari reprezintă tocmai o superioară formă de organizare și activitate crescută din nevoi obștești și din inițiativă particulară, să-și poată urma drumul, în libertate, cu autoritate și în condițiuni bune de muncă. Acolo unde viața obștească și-a cucerit formele de organizare și de educație, ca în cazul Căminelor Culturale și a Școlilor țărănești, Statul să vină cu recunoașterea legală a noilor forme de viață și de muncă, și să alăture încercărilor sale ajutorul real și puternic al instituțiilor crescute în mod firesc, fiindcă răspundeau unor nevoi reale cu soluții potrivite.

Atunci, atât școlile țărănești cât și Căminele Culturale, lăsate la matca lor firească, vor fi și în viitor cu adevărat mijloacele noi ale educației poporului.

Yvetri Neamțu

„Crucea Roșie” Filiala Timișoara

Cursuri de infirmiere voluntare

Se aduce la cunoștința generală, că Filiala Crucii Roșii Timișoara organizează, la Spitalul Militar din localitate, CURSURI DE INFIRMIERE VOLUNTARE.

Facem apel la româncele și cetățencele minoritare, cari știu românește, din orașul Timișoara, să se înscrie la aceste cursuri, căci precum ori și ce bărbat e dator a se pregăti pentru rostul său de apărător al gleei strămoșești, tot așa este o datorie sfântă pentru femeie să se pregătească pentru rostul ei de ajutor, care e alinarea suferințelor.

Aceste pregătiri se primesc în cursurile organizate la Crucea Roșie.

Cetățence Timișorene! înscrieți-vă la

Crucea Roșie la aceste cursuri, căci nu e cu puțință să rămânem nepregătite.

Ar fi o lipsă dela datorie — și nimeni în trecut nu a lipsit dela datorie, — de aceea nădăjduim că apelul nostru va fi ascultat, având credința neștrămutată în patriotismul și devotamentul vostru, pentru binele vostru, al soților și copiilor voștri la nevoie.

Înscriserile se fac până la 15 Iunie 1941 la secretariatul Filialei, Palatul Cultural (fost Hotel Ferdinand) etaj I. ușa 33, în zilele de lucru d. m. dela 5—7, — unde se pot vedea și condițiunile.

Prezidentă: **Zoe Dr. Costă** Secretar: **Corneliu S. Stebă**

DUMINECĂ

Dela Asociația Meseriașilor, Comercianților și muncitorilor Români Timișoara

DUMNUL SFÂNT

Pogorârea Duhului Sfânt peste apostoli constituie pecetluirea celui mai mare act al revelației divine și în aceeași vreme împlinirea făgăduinței făcută de Mântuitorul, apostolatului creștin.

Stăpâniți de sfială și înspăimântați în fața primejdiilor ce-i amenințau, ei stăteau ascunși în casă, când de-odată „s'a făcut fără de veste din cer sunet ca de suflare de vifor ce vine repede și a umplut toată casa unde ședeau și li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc și a stat pe fiecare dintru dânsii și s'au umplut toți de Duh Sfânt” (Fap. Ap. II. 2-4).

In clipa aceea, de luminare și de purificare, în conștiința apostolilor s'a cristalizat concepția superioară despre rostul vieții omului pe pământ. Atunci pescarii — chemați de Isus de pe țărmul lacului Genizaret — lipsiți de bagajul unei culturi mai superioare, devin cei mai luminați și mai însuflețiți propovăduitori ai Evangheliei lui Isus.

Primind puterea de a vorbi în toate limbile pământului, au ieșit din casă vestind învățătura Domnului Hristos, cu atâta putere de convingere, încât la predica lor, și îndeosebi a Sfântului Petru, s'au botezat 3000 de Iudei, așezându-se piatra de temelie a bisericii creștine.

Toate aceste fapte, petrecute în cetatea Ierusalimului cu atâtea secole în urmă, iar ne plan mai mare ne întrez cu-

INDUSTRIA-ECONOMIA

S. A. PENTRU COMERȚ ȘI INDUSTRIE
Timișoara IV, Str. Ion Brătianu, Nr. 34
Telefon 43-57. Tel. „Industria”

Băile Vata de jos

Băile s'au deschis la data de: 1 Iunie 1941.

prinsul pământului unde s'a vestit Evanghelia lui Cristos, nu s'au săvârșit datorită pregătirii lor intelectuale, nici studiului problemelor sociale, ci numai Duhului Sfânt carele s'a pogorât peste dânsii.

Puterea brațelor nu i-a îndemnat nici odată să lupte împotriva închinătorilor la idoli, căci își dădeau seama că stăpânitorii vremelnici ai pământului sunt mai puternici decât dânsii, și cu un singur cuvânt ar putea să-i nimicească. Invățătura puțină pe care o aveau — mulți dintre ei fiind neștiutori de carte — nu le-a dăruit puterea de a propovădui, căci pe vremea aceea erau atâția filosofi sătui de învățăture.

Acest „vistier al bunătăților și dător de viață” le-a dăruit puterea de a vesti „cu vreme și fără vreme” Evanghelia la toată zidirea și i-a făcut cuceritori ai unei biruințe pe care istoria nici odată n'a cunoscut-o până acum.

Această minunată renaștere a Apostolilor, petrecută în Dumineca Cincizecimii, este cea mai puternică dovadă că Duhul Sfânt e în stare să scoată pe oameni din întuneric, să-i desmorțească și să facă să triumfe viața cea adevărată.

Acelaș Duh se împarte și astăzi prin Sfintele Taine tuturor acelor cari cu credincioșie se apropie de dânsule. Lumea, în toate timpurile, nu se va judeca după bogățiile materiale pe care le-a câștigat, nici după progresele științifice la care a ajuns, ci după Duhul în care s'au făcut toate acestea.

Secolul nostru este unul dintre cele mai bogate în tot ceea ce mîntuiește omenirea a putut inventa. Am ajuns să fim stăpânitori pe pământ, pe apă și în aer, am ajuns să străbatem distanțe necuprinse în timpul cel mai scurt.

Și cu toate acestea n'am reușit să devenim mai fericiți, pentru-că în mijlocul nostru n'am îngăduit să se sălășluiască Duhul Adevărului, ci mai degrabă duhul răutății, care călăuzește lumea de azi.

Duhul Sfânt a stat totdeauna în slujba oamenilor. Să nu-L înconjurăm, ci smeriți să ne plecăm capetele, rugându-L să se pogoare asupra noastră și cu focul Său curățitor să ardă în noi toată vrăjmășia și răutatea. Să picure lumină pe câmpul științei, al moralei sociale și al culturii noastre. Să lumineze concepția noastră de viață, împrumutându-ne energiile superioare, cari să ne ridice deasupra valurilor tulburi ale acestei mări atât de infuriate.

„Vistier al bunătăților și dător de viață, vino și te sălășluieste întru noi și ne curățește de toată spurcăciunea și mîntuiește, Bunele, sufletele noastre”.

Preot GAVRIL RELEA

Pogorârea Duhului Sfânt

Lumea creștină sărbătorește azi „Pogorârea Duhului Sfânt”. In ziua a cincizecea dela Invierea și în a zecea zi după Înălțarea la cer a Mântuitorului Isus Christos, cei 11 ucenici s'au adunat — precum li s'a prorocit — și în rugăciuni așteptau cuvântul Domnului. In acest timp lumină mare s'a făcut iar Duhul sfânt, în formă de limbi de foc plutea deasupra fiecărui învățăcel. Invățăceii s'au înspăimântat, dar un glas din cer le-a prorocit: „Mergeți și propovăduiți tuturor neamurilor cuvântul adevărului.”

Asemenea poruncii dumnezăești, ne adresăm și noi, pe această cale, profesioniștilor de limba și legea românească, vestindu-le — pe lângă cuvântul mîntuitorului Christos — și cuvântul conștiinței naționale, care poruncește meseriașilor, comercianților, funcționarilor și muncitorilor români:

— Strângeți-vă până la unul — ca și sfinții Apostoli — în jurul Asociației meseriașilor, comercianților și muncitorilor români din Timișoara.

— Ingridiți-vă — cu toți împreună — de sporirea voastră atât de materială cât și spirituală.

— Cultivați cinstea, omenia, hărnicia, virtuțile creștine și patriotice.

— Adunați în jurul vostru tineretul român, — feciori și fete, — li feriiți de stricăciuni, le cultivați virtuțile strămoșești și le înlesniți calea progresării materiale și morale.

— Invățați a economisi, dar și a jertfi pentru asigurarea celor bolnavi, a celor cu greutăți familiare și a celor năpăstuiți, și în sfârșit.

— Ascultând de poruncile conștiinței naționale, să fiți ascultători și supuși autorităților, să cercetați biserica românească și iubind Patria, să năzuim la desrobirea tuturor Românilor și in-

trezirea hotarelor, până la granita rească a neamului românesc.

Sărbătorind, odată cu Rusia, praznicul „Pogorării Duhului Sfânt” — și trezirea conștiinței naționale a profesioniștilor din Timișoara, ca să nu peste multă vreme vom putea ta lumii românești ce a putut face, de ocrotire și de solidaritate membrilor ei — care, au înțeles răul.

Dr. Liviu Cigăreanu, notar public Timișoara.

ad No. 615/1941 n. p.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

In cererea societății anonime Banca TORIA Arad, Sucursala Timișoara, la 14 Iunie anul curent, la ora 4 după-miez în localul numitei bănci Timișoara I, Regina Maria No. 1 Parter, cu conținutul subsemnatului Notar Public să vinde publică, celui care va oferi cea mai bună ofertă, un aparat de marit fotografii FOCA II. complet cu două obiective pentru corectare.

Prețul de strigare este 29.000.— Legea Amatorii în prealabil vor depune în cont un vadiu de 10% a prețului de strigare și al prețului ce-l vor oferi în decursul citațiunii. Cumpărătorul adjudecatarului este obligat a plăti în numerar imediat după judecare suma oferită și va suporta și cele și impozitul proporțional cuvenit. Paratul să vinde în starea în care se găsește, dea de fiecare ofertant în ziua licitațiunii în localul băncii susnumite și să vinde în stare liberă de orice sarcină juridică.

Timișoara, la 7 Iunie 1941.

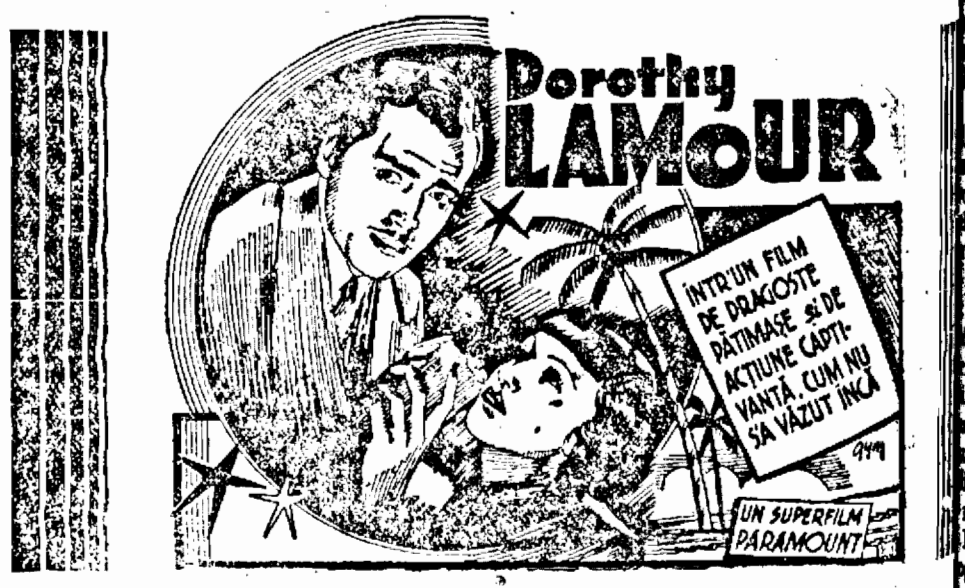
Dr. Liviu Cigăreanu, notar public Timișoara.

ANUNȚ

S. A. R. DE TELEFOANE aduce la cunoștința abonaților săi și Publicului, că INTĂRZIERILE CARE SE OBSERVA ÎN ANUNȚARE ORE DIN ZI, în obținerea conv. interurbane, SUNT PROVOCATE DE CIRCUIȚELE interurbane care normal deservesc oficiul Timișoara. SUNT ÎN ACEASTĂ PERIOADĂ TOATE LA DISPOZIȚIA PUBLICULUI.

S. A. R. DE TELEFOANE

CINEMA CORSO

o premieră extraordinară! Vedeta care a fascinat lumea cu frumusețea și talentul într'un film de dragoste pătimase și de acțiune captivantă, cum n'au mai văzut încă.

Ispitele trupului

Un superfilm PARAMOUNT. Capo d'opera marelui regisor: Franck Borzage cu AKIM TAMIROFF și JOHN HOWL

PROCESUL MĂNĂȘTIRILOR

schimbarea situației politice, actualizează vechiul proces, câștigat de biserica ortodoxă română pe vremuri

Metropolita Șaguma, îndată după schimbarea ierarhică de către sârbi, în anul 1864, a început discuțiile pentru împărțirea fondurilor comune a mănăștirilor. Pentru aranjarea acestei chestiuni dificile se forma un comitet român numit „corpul reprezentativ greco-oriental român”. Acest corp, pus sub prezidenția Mitropolitului Andreia baron de Șaguma, își își sediul la Carloviț.

În 5 Martie 1865, Mitropolitul Andreia Șaguma ține o vorbire la întrunirea delegaților români ortodocși din Carloviț, arătând că românii despărțirea de ierarhia sârbească, au dreptul să pretindă o parte din averea metropolii Carlovițane și câteva mănăștiri aparținând Timișoara și Vârșeț.

FONDURILE COMUNE

În anul 1865, prin reînființarea metropolii naționale și despărțirea ierarhică între Sârbi, au voit să dea bisericii ortodoxe române situația avută înainte de 1864. Fondurile bisericești, atât cele „clericale”, cât și cele „laicale”, trebuiau împărțite într-un mod echitabil.

Metropolia sârbească la 1865, avea o avere deosebit de mare, înzestrată cu o bogăție arhierică de mare valoare un sediu, 6 episcopii sufragane, 6 instituții școlare, 22 mănăștiri etc. Toate acestea ridicau, susținute, și din contribuțiile românilor ortodocși. Românii au avut la 1865 o metropolie săracă fără nici o catedrală, 2 episcopii sufragane având o reședință foarte modestă și cea de la Caransebeș având reședința într-o casă particulară, slabă și înveștată, 4 mănăștiri și 1 institut teologic.

Metropolia din Ungaria, Slavonia, Croația și un număr de 1 milion suflete au avut o avere materială bisericească mult mai puțin favorabilă, decât cele 2 milioane de suflete.

Metropolitul Șaguma la finele vorbirii, susține că Românii au dreptul să pretindă 4 mănăștiri Hodoșul, Bezdinul, Sângeriu și Mesiciu, — cari se află în posesia unei populații curat române.

Metropolitul de la Carloviț, lua zeciuiala de la toți ortodocșii, apoi de la cnezii și boierii superiori din Banat se încasau veniturile bisericești, anual câștigând, deci averea și mănăștirile aparținând și din acești bani sunt costurile.

Pe socotelile metropoliei noastre, românii aveau de primit din fondurile comune jumătate milion florini. Sârbi au voit să audă de această sumă și au oferit Românilor 100.000 florini. După mai multe tergiversări, la 1873 de comun acord Românii se hotărâseră să primească 230.000 florini, rămânându-se mulțumiți și deplin esistenți.

AVERILE MĂNĂȘTIREȘTI

Una din cele mai dificile a fost chestiunea mănăștirilor. Românii au cerut pe seama lor să primească: Mănăstirea Hodoș-Bodrog, Sângeriu, Sângeriu și Mesiciu. Sârbi au voit să dea nici una. Față de atitudine dărză a Sârbilor, Românii și-au retras pretențiunile, mulțumindu-se cu Hodoș-Bodrogul și Sângeriu. Bogdanul și aparținând diecezei Aradului, Sângeriu diecezei Caransebeșului. Mănăștirile celelalte, adică Bezdinul, Hodoș-Bodrog, Mesiciu, Zlatița, și Baziașul sunt mănăștiri comune. Orice înțelegere însă cu Sârbi fiind exclusă, a rămas ca să se decidă pe calea judecătorească.

Prin sentința Nr. 11.140/1914, Mănăstirea Hodoș-Bodrogului a trecut sub jurisdicția episcopiei române din Arad. În ceea ce privește mănăstirea Bodrogului, în sentința adusă de Ta-

bla regească maghiară, la data de 27 Martie 1916.

Sentința s'a publicat în întregime în numerele 63—69 din Telegraful român 1916.

Înainte de a spiciul părți mai însemnate din sentința Curții de Apel-Budapesta, dau sumare informațiuni despre mănăștirile din chestiune:

MANĂȘTIREA MESICI

Mănăstirea Mesici, ar data din secolul 11, fiind încă atunci ortodoxă. În acel secol, Sârbi nu erau în Banat, deci mănăstirea a fost zidită pentru românii ortodocși. — Susținerea arhimandritului sârb Lustina, făcută la începutul secolului 19, nu se poate cu nimic confirma. Numitul afirmă, că mănăstirea a fost întemeiată de către despotul Ștefan, — despre care însă nu se știe nici când a trăit, nici unde s'a aflat. Mănăstirea s'a îmbogățit prin multe sute de găleți grâu, primite anual pentru pământurile și pădurile confiscate de la mănăștirile române, din Partoș, Semlac, Sredista Mică, desființate la anul 1774 de către metropolia din Carloviț.

MANĂȘTIREA ZLATIȚA

Zlatița, e amintită la 1717 sub numirea „Vali Zlatița, — cu 32 case în districtul Palanca. Din cele mai vechi timpuri, comuna a fost locuită de români, dovadă numirile de familii Jian, Ciocănel, Cioban, Preda, Olar, Cornea, Bucur, Ardelean etc. De Zlatița aparține cătunul Pârneaș, unde e mănăstirea a cărei origine se poate duce până în secolul 5-lea. Mănăstirea cu hramul Sf. Sava, după ocuparea Banatului de către Turci, a fost dărâmată și numai după îgonirea păgânilor a fost restaurată la anul 1758, cu ajutorul protopo-

pului Miclău din Bacajda și a altor credincioși, aducându-se ca stareț un călugăr din Țara Românească. Mănăstirea a mai suferit stricăciuni în 1788, 1848. În 1848 revoluționarii o aprind și devastează. Numai în 1855, a fost din nou reparată și pusă în serviciul călugărilor.

Pentru trezirea conștiinței naționale a credincioșilor din Zlatița, s'a trudit mult și cu rezultate satisfăcătoare P. S. S. Părintele Episcop Dr. Vasile Lazarescu, în timpul celor 7 ani de păstorie a diecezei Caransebeșului.

De mănăstirea Zlatița se ține, ca fiică, mănăstirea Baziaș.

Mănăstirea Baziașului, își are originea înainte de așezarea Sârbilor în partea de sud a Banatului. Deci întemeietorii ei au fost românii ortodocși din Olisură — probabil prin secolul 13. Unii istorici maghiari susțin că mănăstirea ar fi fost înființată de către călugării franciscani. Sunt însă simple presupuneri. În anul 1738, Turcii devastează mănăstirea și o ard până la temelie. În 1774, mănăstirea e refăcută. În anul 1788 din nou devastată de Turci, e refăcută la 1805. Revoluționarii din 1848 o devastează și numai în 1855 se reparaază temeinic.

MANĂȘTIREA BEZDIN

S'a înființat, — după șematismul lui Alois Reesch din 1833/34, — în secolul 16, atunci când nu exista metropolia sârbească din Carloviț. Este deci evident, că această mănăstire a servit necesităților sufletești ale ortodocșilor români. — Fundațiunea Bezdinului a fost la început foarte însemnată și cu timpul s'a îmbogățit din danurile făcute de către Români din împrejurime.

Sentința Curții de Apel din Budapesta

Tribunalul regesc din Budapesta, unde s'a început dezbaterile procesului mănăștirilor a respins acțiunea Metropoliei române. Făcându-se apel, contra hotărârii Tribunalului, la Tabla regească din Budapesta (Curtea de Apel) s'a dat sentință pentru împărțirea averilor mănăstirești, ca fiind averi comune ale tuturor credincioșilor greco-orientali, indiferent că sunt Români ori Sârbi.

Spiciuim părțile mai interesante din sentința Nr. 11.139/1914, dată de Tabla regească-Budapesta.

Tabla regească, decretează cumcă metropolia gr. ortodoxă română din Ungaria are asupra averii mănăștirilor greco-orientale Bezdin, Sân-Georgiu, Mesiciu, Voilovița, Zlatița, Baziaș, ca instituțiuni bisericești comune ale bisericii gr. ort. sârbești și gr. ort. române din Ungaria, pretențiune de drept cu privire la jurisdicțiunea de drept și la dispunerea asupra averii, specificată în normele organizării bisericești cu privire la averea mănăștirilor înșirate. De aici urmează, că acționații sunt dator să tolereze, ca această jurisdicțiune de drept și dispunere asupra averii să fie împărțită între metropolia gr. ort. sârbească din Ungaria și cea gr. ort. română din Ungaria.

Din motivarea sentinței extragem părți, cari se ridică la puterea unor dovezi istorice temeinice, asupra dreptu-

Slujba divină în mănăștiri se face în românește

Încă înainte de despărțirea ierarhică se dovedește, că în mănăstirea Bezdin, se făcea credincioșilor români slujba în românește, iar în mănăstire se aflau cărți românești pe seama credincioșilor români. În mănăstirea Sângeriu, cu începere încă de la 1848, limba serviciului divin a fost exclusiv româ-

rilor noastre istorice pe acest pământ. Caracterul etnic curat sau mestecat al mănăștirii, deci o parte mai mare sau mai mică a călugărilor sârbi ori români, nu-l dă mănăștirii, cu atât mai puțin personalul din ea, care mereu se schimbă, ci acest caracter are să fie stabilit după caracterul curat ori mestecat, din punct de vedere etnic, al populațiunii ținutului. Mănăștirile înainte de despărțirea ierarhică au fost instituțiuni ale bisericii ortodoxe neîmpărțite, au stat în serviciul religios al credincioșilor nedeosebiți după naționalitate, deci au fost în serviciul tuturor credincioșilor ortodocși sârbi și români. — Metropolia română se sprijină în acțiunea sa pe faptul istoric, că Românii au locuit teritoriul Ungariei de sud pe vremea întemeierii statului maghiar, având încă atunci biserici, preoți, mănăștiri, — până când Sârbi au venit mai târziu sub conducerea lui Arsenie Cernoievi. Românii ortodocși rămânând după unirea cu Roma, fără conducător, și-au îndreptat privirea spre București, Bucovina ori Carloviț. La 1781 ortodocșii români din Transilvania și Ungaria au fost puși sub episcopia gr. orientală din Buda, care aparținea patriarhiei gr. orientale din Carloviț.

În anul 1788, se înființează la Sibiu, o episcopie gr. orientală română, subordonată însă în cele dogmatice spirituale patriarhiei sârbești din Carloviț.

unele din biserica mănăștirii, făcute de români, aveau inscripții românești, și în biserica mănăștirii se aflau cărți bisericești românești, iar călugării mănăștirii vedeau trebuințele bisericești spirituale ale credincioșilor din Birda și Berecuța, în limba românească.

Deasemenea e dovedit, că mănăstirea Zlatița era cercetată de Românii din împrejurime, că locuitorii comunei Zlatița la anul 1769 erau Români, iar în mănăstirea Voilovița, slujba românească a fost oprită numai după despărțirea dela 1864. Egumenul călugăr însă, când slujea singur în mănăstire, rostea rugăciuni și în limba românească, în fața cercetătorilor români.

În fața instanțelor, Românii au dovedit că în părțile de sud ale țării decl. în Banat, Românii au fost cu mult înainte de Sârbi. Opurile istoriografilor, pe cari le citează românii, anume părți din Fehér Ipoly, Hunfalvy Pál, dr. Bodor Antal, Pesty Frigyes, Schwicker Henric, Bárány Agoston, Dr. Réthy László, Szallay L., Böhm Lenárd dovedesc, că în partea de sud a Ungariei s'au aflat locuitori români pe vremea ocupării patriei, iar numărul lor s'a înmulțit în vremile de mai târziu atât de mult, încât Schwicker Henric stabilește în opul său: „Geschichte des Temeser Banats”... că „Die Bewohner des Komitats Krassó und der ganzen Gebirgsgegend waren zur zeit Königs Ludwig I — Walachen”.

După mai multe considerațiuni de drept, Tabla regească a trebuit să emite sentința, că asupra averii mănăștirilor din chestiune, are pretențiune și metropolia română greco-orientală, cu privire la jurisdicțiunea de drept și exercitarea dispunerii, stabilite în statutele organice bisericești.

Procesul a fost judecat în zilele de 17, 18, 19, 21 Febr. 1916, apoi 24—27 Martie 1916, de către Tabla regească din Budapesta. Avocatul bisericii ort. române a fost Dr. Emil Babeș.

O TRANSAȚIE ONEROASĂ

Peste sentința Curții de Apel din Budapesta s'a așternut vremurile războiului mondial. Curtea din Budapesta, unde a ajuns procesul, în anul 1925, fiind domiciliul părților precum și obiectul procesului, pe teritoriul unui stat străin, sistează procedura din oficiu.

Prin convenția româno-juoslavă din anul 1934 s'a stabilit: Deși delegațiunea română susține punctul de vedere al Mitropolitului din Sibiu, că mănăștirile fac parte din bunurile comune ale celor două biserici, pe câtă vreme delegațiunea jugoslavă rămâne la punctul de vedere al Patriarhiei din Carloviț, care susține că mănăștirile nu aparțin decât Patriarhiei din Carloviț, delegațiunea a căzut de acord... ca să se soluționeze procesul astfel:

Mănăstirea Hodoș-Bodrog este atribuită bisericii române.

Mănăstirea Sfântul George, Bezdin, Zlatița, Baziaș, așezate pe teritoriul român precum și mănăștirile Kusici, Mesic, Voilovița și altele, așezate pe teritoriul jugoslav, vor fi atribuite bisericii ortodoxe sârbești.

Întâ deci, că prin o tranzacție foarte injustă pentru noi, răstoarnă o sentință dată în favorul bisericii noastre, de Tabla regească Budapesta.

La baza tranzacției a dominat principiul politic, nu al justiției nici al interesului bisericesc național.

Azi se poate pune cu tot dreptul din nou în discuția justiției, chestiunea averilor mănăștiresc.

Nicolae Iliesiu

PAGINA CINEMATOGRAFICA

ȘTIRI

Theo Lingen, care este nu numai actor și regisor, ci și autor, a fost invitat de Tobis să insceneză filmul „Ce se joacă aici?” (Was wird hier gespielt) după comedia lui cu același titlu și care a avut pe scenă un succes formidabil.

Timp de doi ani s'a lucrat în Maroc și în Spania la turnarea filmului „Steaua din Tetuan” (Das Stern v. Tetuan). Sincronizarea în limba germană s'a făcut de Tobis — Film — Kunst. Zilele trecute filmul a fost cenzurat și a obținut predicatul „künstlerisch wertvoll” și „jugendfrei”. Filmul tratează soarta aventuroasă a unei familii marocane din timpurile de azi.

Autorul manuscrisului după care s'a început turnarea filmului „Femeile vesele” în studiourile Tobis din Johannisthal este Robert Hohlbaum. Persoana în jurul căreia se pregătește inscenariul este renumitul compozist german Nicolai.

Fritz Peter Buch, a fost angajat de Tobis pentru inscenarea filmului „Un om întreg” (Ein ganzer Kerl). Manuscrisul este scris tot de Buch după comedia cu același titlu și de același autor.

În sezonul trecut de teatru comedia „Ein ganzer Kerl” de F. P. Buch a obținut pe scenele teatrelor germane un succes extraordinar.

Filmul „Vals nemuritor” (Unsterblicher Walzer) din producția Tobis a avut una din cele mai răsunătoare premiere de pe ecranele cinematografelelor berlineze.

Rolurile principale le dețin: Friedl Czepa, Maria Andergast, Dogny Servaes, Gretl Theimer, Paul Hörbiger, Fred Liewehr, Hans Holt, Karl Skraup și Fritz Lehmann.

MOZART IN FILM

Leopold Hainisch, registor cu renume mondial în ceace privește inscenările de opere la Radio, regizează pentru prima oară un film din noua producție — Tobis. Manuscrisul filmului e compus după romanul lui Möricke „Călătoria lui Mozart la Praga” (Mozarts Reise nach Prag) de scriitorul Rudolf Lauekner.

Armonia unui film constă — cum spune regisorul Hainisch, — din 5 puncte: peisajul, muzica, interpretii, costumele și arhitectura”. Peisajul este deci pentru Hainisch primul lucru și cadrul cel mai adevărat pentru a reda ideea sau tema unui film așa cum o cere acțiunea și împrejurările.

Peisajul lui Mozart este cel din sudul Germaniei: păduri întinse întrerupte de câmpii... Simțul lui clar pentru armonia naturii și pentru frumusețea lucrurilor ce-l înconjoară au același izvor ca și fluviiul melodiilor sale bogate și eterne.

S'a spus și s'a scris deseori că muzica lui Mozart nu este nordică și că este în mare măsură influențată de o concepție sud-occidentală.

Intr'adevăr firea lui prematură și ușurința caracteristică din muzica lui nu sunt semne tipice nordice. Și totuși arta pe care a creat-o el este pur și simplu germană. Operele lui Mozart sunt pline de personalitatea lui și de peisajul în care a trăit el vieța lui prea scurtă.

FERDINAND MARIAN, celebrul actor german care a realizat monumentalul film: „Evreul Süß” și Dorothea Wieck, interpreți noului film al casei Tobis: „CINE A UCIS” și care va rula în curând la mul din cinematografele comunale.

ȘTIȚI DV. CINE ESTE ILSE WERNER?

Reclama ultimului film sosit în Capitală, ne aduce un nume nou:

ILISE WERNER și dedesubtul lui, o explicație: cea mai frumoasă vedetă a Europei.

E firesc prin urmare ca atribuirea acestui calificativ să-i facă pe toți cinefilii curioși.

Când ni se spune că e frumoasă o actriță americană, asta nu e suficient să ne turbure calmul, căci în America frumusețea „stelelor” de pe ecran se clasează în câteva „tipuri” standard; adică nimic original, nimic care să atragă cu adevărat atenția. Actrițele americane sunt frumoase numai pe pânza de celuloid, și acolo chiar, se aseamănă mult între ele. Frumuseți care nu spun nimic și nu spun nimic pentru-că sunt frumuseți reci, frumuseți de porcelan.

Cu totul alta e situația unei „stele” născută și trăită pe ecranul fabricat în bătrânul nostru continent. Europa nu-i îngrată cu fii ei.

Aci, o actriță e la fel de frumoasă pe ecran, adică în fața obiectivului cinematografic, ca și pe stradă sau acasă în viața ei cotidiană.

Și când se afirmă prin urmare despre Ilse Werner că este cea mai frumoasă artistă a Europei, e firesc ca toți să se gândească imediat că Ilse Werner este la fel de frumoasă pe ecran ca și dincolo de lumina orbitoare a reflectoarelor.

Chiar numai acest lucru și e un argument destul de puternic pentru a te duce să vezi filmul respectiv:

— Am auzit dom'le că e o minune de femeie Ilse Werner asta! — Și unde pui că e nemțoaică... Mai rar nemțoaice ca ea.

Frumoasă și talentată. Dacă prima condiție n'ar fi fost îndeplinită, s'ar fi anunțat simplu: „talentata stea a filmului german... etc.” Așa cum de exemplu s'a spus despre Brigitte Herney sau alta...

Insfârșit, discuția asupra „frumuseții” ei amenință să se prelin-

gească. Și noi ne propusesem să vorbim doar de Ilse Werner din filmul „CÂNTECUL PATRIEI”.

Prin urmare e frumoasă, brunetă, înaltă, cu o siluetă armonioasă și sportivă, cu o vârstă care amintește primăvara și mireasma celor mai prospete flori.

Și e secundată în filmul acesta de Karl Raddatz — un june prim care seamănă cu feți-frumoși viselor fetelor de pension.

Dece să nu ne oferim atunci bucuria unui astfel de spectacol?

Acasă la Emil Jannings

Reședința sa se află la marginea orașului, într'un cadru de nesfârșită și de cuceritor pitoresc. O minunăție veche, boerescă, cu o terasă având, din două locuri, vedere re... Acolo poți uita lesne frumusețea metropolei și al studiourilor ca ai ca Jannings, creerii muncii de bări în legătură cu cinematograful.

Dacă faci o vizită pe domeniul îl găsești pe verandă, cu un peisaj ceai în față, singuratic sau cu cineva care, pe vremuri, sub numele de Holt, a fost una dintre cele mai talentate ale scenei germane.

Când l-am vizitat pe marele actor, d-na Jannings, se întorcea cu fiica ei, Ruth, de pe culmilelor din apropiere.

Orideunde ar începe o discuție Jannings, ea alumeacă întotdeauna tema filmului. Tema aceasta este stabilă într'o conversație cu el, de Jannings se consideră nu numai ca și unul din oamenii pe umerii apasă sarcina de a ridica nivelul

lui german. Așa dar, discuția se învârtă în jurul ultimei creații a marele „Ohm Krüger”, pe care a pregătit casa sa de basm, timp de nouă luni.

St. Wolfgang, a fost precurat meseriul, după vederile sale. Jannings cântă că are prilejul să discute filmul său în care și-a trăit roata mându-i autoritatea talentului

guros. Și dacă cineva are vreo știe de făcut, e deasemeni dispus culte. Vrea însă să cunoască în

una motivul, tot ceia ce se știe trebuie să aibe mâini și picioare.

Altminteri, viața se scurge rapid, la St. Wolfgang. Pretutindena tura contribuie cu decorul și cu tor la înfrumusețarea locurilor.

sa lui Jannings este la fel de armonizează de minime.

Frumoasa artistă germană HANSI KNOTECK, într'unul din rolurile sale

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

DUMINECĂ, 8 Iunie
 Ortodox: Buzălie. Aducerea Moaștelor
 Teodor Stratilat, Sf. Treime.
 Catolic: Sf. Medard.

FARMACII DE SERVICIU:
 I: „Minerva”, Str. 10 Mai Nr. 5;
 II: „Sf. Nicolae”, Str. Marșal Joffre
 III: „Crucea”, Bul. Carol 27; Circ.
 „Gheorghe”, Piața gen. Dragalina;
 IV: Panajoth; Mehala: I. Chioreanu;
 V: Eremici, aceste trei au serviciu
 permanent. aSivarea: Telefon 44-44.

SPECTACOLE:
 Cinematografe:
 „Serata Brigittei”.
 „Patima”.
 „Fete din balet”.
 „Ispitele trupului”.
 „Inima unei Regine” și
 „Umbra morții”.

Teatrul „Luptă și Lumină”, din Bucu-
 ra juca la orele 8.30, seara, „Miloste-
 comedie și „Doctorul fără voie”.

LUNI 9 Iunie
 Ortodox: S-ta Treime. A doua zi de
 sărbătoare.
 Catolic: Sf. Pelagia.

FARMACII DE SERVICIU:
 I: „Crucea de aur”, Str. Mercy; Circ.
 „Crucea”, Piața Traian 7; Circ. III: „Sf.
 Nicolae”, Str. Miron Costin 1; Circ. IV:
 „Crucea”, Str. I. C. Brătianu 29. †

SPECTACOLE
 Cinematografe:
 „Serata Brigittei”.
 „Patima”.
 „Fete din balet”.
 „Ispitele trupului”.
 „Inima unei Regine” și „Umbra
 morții”.

ACȚIUNILE DUMINECĂ ȘI LUNI
 sărbătoare, proximal număr al ziaru-
 rii apare Marți seara la orele obiș-

Pentru cultivatorii de flori. Ad-
 v. finanțiară de constatare
 care aduce la cunoștința tuturor
 cultivatorilor de flori din oraș și ju-
 rați sunt obligați a depune la acea-
 sta administrație, biroul cifrei de afă-
 ra o declarație cuprinzând suprafe-
 ra cultivată cu flori. Declarația se va
 ra până în seara zilei de 8 Iunie.

D. COL. ALEXANDRU NASTA,
 jef al județului Timiș-Torontal, și
 a, mulțumesc căduros tuturor
 ra cari au luat parte, alături de
 la dureros a perdere a fratelui
 torului Mihail Nasta.

Camera de Comerț și de Industrie
 Timișoara, aduce la cunoștința ce-
 ra interesați (fabrici și firme cari
 ra confectionează pantofi, chiar și mese-
 ra), că Direcțiunea Clinicilor Uni-
 ra din Cluj — la Sibiu, Str. A.
 ra No. 3, are nevoie de 370 pe-
 ra pantofi spitalicești, a căror că-
 ra vor trebui să fie executate din fețe
 ra, iar talpa va trebui să provină
 ra din piei de boi sau vaci, și 60 pe-
 ra pantofi cu talpă de lemn. Pentru
 ra cei interesați se vor adresa Ca-
 ra de Comerț și de Industrie din Ti-
 ra. Se atrage însă atenția, că ul-
 ra termen pentru înaintarea oferte-
 ra este ziua de 16 Iunie 1941.

Activitatea porcului Timișoara.
 rtiul Timișoara au sosit recent
 r șepuri sub pavilion german, în ca-
 ra încărcă semințe de floarea soare-
 ra și turte oleaginoase pentru Germa-
 ra. Zilele următoare vor sosi în portul
 ra alte șepuri, cari vor aduce măr-
 ra din străinătate.

Examenul de admitere pentru
 ra a dela Gimnaziul „V. Babeș”,
 ra Timișoara, vor începe în ziua de 10
 ra (nu 14 Iunie, cum din greșeală
 ra publicat în ziarele de ieri) ora 8, în
 ra școlii, care este situat în B-dul
 ra No. 1, etajul II. Taxa este 100
 ra de elev. Inscrierile se fac până în

— **Procesul rebeliunii dela Miniș.**
 Tribunalul militar local a pronunțat
 sentința în procesul rebeliunii dela Mi-
 niș-Arad, dând următoarele condam-
 nări: Stan Ion, învățător, 6 ani muncă
 silnică; Peti Ion și Ciavici Lazar 3 ani
 muncă silnică și 2 ani interdicție; Sten-
 gel Carol și Iliescu Virgil 3 ani muncă
 silnică și 3 ani interdicție; Minișan
 Teodor și Butoi Vasile 3 ani muncă sil-
 nică și 2 ani interdicție. Preotul Nico-
 lae Vancea și alți 10 acuzaiți au fost
 achitați.

— **Făina repartizată timișorenilor**
este numai a timișorenilor. Primăria
 municipiului Timișoara, aduce la cu-
 noștința tuturor comercianților detai-
 liști și magaziilor de făină, că nu au
 dreptul să repartizeze din cota de făină
 ce au primit pe luna Iunie, decât exclu-
 siv persoanelor cari domiciliază pe te-
 ritoriul municipiului. Astfel, nu vor
 putea elibera din această făină popu-
 lației din comunele învecinate, de a că-
 ror aprovizionare urmează să se îngri-
 jească primăriile comunelor respective.
 Toți acei comercianți, cari au înscris în
 registrele lor și alte persoane decât
 acei cari locuiesc pe teritoriul muni-
 ciului, sunt invitați să-și ștergă din
 registrele lor, anunțând primăria cir-
 cumscricției respective, în care-și au
 sediul.

— **Mișcări în personalul primăriei**
Timișoara. D. Traian Giurgiu, șef de
 secție la primăria municipiului Sibiu,
 refugiat dela primăria Cluj, a fost
 transferat la municipiul nostru. D-sa
 urmează a fi plătit de ministerul de in-
 terne. D-na Viorica Oprea, șef de birou
 dela municipiul Arad, a fost trans-
 ferată la municipiul Timișoara, fiind
 repartizată la serviciul contabilității.
 Primăria a mai aprobat transferarea
 d-nei Maria Dan, șef de birou, dela pri-
 măria noastră la primăria Blaj.

— **Dispoziții pentru ziua Sfintei**
Treimi. Ministrul muncii aduce la cu-
 noștința că ziua de Luni 9 Iunie a. c. —
 Sfânta Treime — fiind considerată săr-
 bătoare legală, toate magazinele, întreprinderile
 comerciale și industriale,
 precum și birourile vor fi închise. Se
 exceptează numai măcelăriile, mezelă-
 riile, lăptăriile, pescăriile, prăvăliile
 de zarzavat, fructe, vânzări de ouă și
 pasari, care vor fi deschise până la
 ora 10 dimineață.

— **Pâinea trebuie scoasă dela brutar**
până la ora 12 ziua. Publicul timișo-
 rean este rugat să-și scoată, dela brutar-
 ul la care s'a înscris, cantitatea de
 pâine ce i se cuvine, cel mult până la
 orele 12 ziua. Aceasta pentru ca brutar-
 i să știe ce cantitate de pâine să facă
 pentru a doua zi.

— **Muncitorii din portul Timișoara**
au obținut un spor de salar de 30 la
sută. Sub președinția d-lui Ștefan Ver-
 biceanu, căpitanul portului Timișoara,
 au avut loc, la căpitania portului, tra-
 tative prin bună învoială pentru în-
 cheierea unui nou contract colectiv de
 muncă. Prin aceste tratative, muncito-
 rii din portul Timișoara au obținut un
 spor de salar de 30 la sută. Noul con-
 tract colectiv a intrat în vigoare pe
 ziua de 2 Iunie.

— **Comunicat.** Se aduce la cunoștin-
 ța ofițerilor promoție 1936, din infan-
 terie, că reuniunea promoției proiecta-
 tă pentru ziua de 1 Iulie anul acesta,
 se amână pentru o altă dată, care se
 va fixa și anunța la timp.

— **EXAMENELE DE ADMITERE PEN-**
TRU CLASA I-a dela Gimnaziul „V. Babeș”,
 din Timișoara, vor începe în ziua de 14 Iunie
 ora 8, în localul școlii, care este situat în
 B-dul Loga No. 1/a, etajul II. Taxa este 100
 lei de elev.
 Inscrierile se fac până în ziua examenului.

Lupta contra speculei la Timișoara

Speculanți condamnați sau trimiși în lagăre de
concentrare. Un control care recoitează o bogată
cantitate de carne dosită și confiscată

Timișoara, 8. Iunie. Timișoara oraș,
 cu suficiente resurse de aprovizionare, a
 ajuns totuși, grație speculanților și acaparatorilor,
 să se sbată în ghiarele mizeriei și să înregistreze
 lipsa a tot felul de alimente de pe piață.

Pentru a curma această stare de lucruri,
 primăria municipiului nostru, în colaborare
 cu organele represive, a început seria controlo-
 rilor și descinderilor inopinate, care duc
 încetul cu încetul, la descoperirea și sancțio-
 narea speculanților.

Ultima serie de controlouri și percheziții la
 măcelari a fost făcută de serviciul veterinar
 al municipiului nostru, prin d. med. vet. dr.
 Marcu Ișfan, asistat de d. procuror Geor-
 gescu și de un delegat al chesturei de poli-
 tie. Cu această ocazie s'a descoperit la mă-
 celăria vād. Nanași, din cartierul Fabric,
 Str. Iulian Grozescu, o cantitate de 70 kgr.
 carne de vacă dosită, apoi la măcelăria Po-
 povici, din Piața Dragalina, o cantitate de
 41 kgr. carne vițel și 97 kgr. slănină dosite
 și la măcelăria Pappert, din Str. Dorobanți-

lor, o cantitate de 181 kgr. carne de porc
 dosită.

Toate cantitățile de mai sus au fost con-
 fiscate și vindute la licitație, banii din vân-
 zarea lor fiind vărsați la întreprinderile SET
 ale municipiului. Separat de această sanc-
 țione, contravenienții de mai sus vor fi dați
 în judecată pentru speculă și sabotaj. De alt-
 fel, instanța specială de pe lângă tribunalul
 Timiș-Torontal judecă mereu cazuri de spe-
 culă și sabotaj, aplicând pedepse bănești și
 chiar pedeapsa cu internarea în lagăr de
 muncă, cum a fost recent cazul comerciantu-
 lui evreu Ervin Weisz din Lipova.

Autoritățile locale vor continua cu siste-
 mul de razzi și deschideri inopinate, cari se
 dovedesc a fi singurile eficace împotriva sa-
 boteurilor și speculanților. Publicul este însă
 rugat a da și el concursul necesar acestei
 opere, în care scop este rugat a înștiința pri-
 măria, serviciul veterinar (tel. 44-03), sau
 pe d. inspector veterinar Hașăș la locuința
 (tel. 25-84), despre dosire de alimente sau
 speculă cu alimentele ce ar avea cunoștința.

Consfătuirea negustorilor confectionari

Timișoara, 8. — La Camera de Comerț
 și de Industrie, în ziua de 6 Iunie a. c.,
 orelor 6 p. m., a avut loc, consfătuirea
 negustorilor confectionari din județul
 Timiș-Torontal și jud. Severin, în vede-
 rea apărării intereselor confectionari-
 lor din toate ramurile.

Vicepreședintele Asociației Comer-
 cianților de Confectionari a expus pe
 larg motivele cari au determinat înființarea
 acestei organizații, care înteste

să remedieze doleanțele acestor breslași
 care trebuie să suporte atâtea greutăți
 financiare și atâtea formalități, care-i
 țin dela comerțul lor.

S'a expus pe larg problema impozitu-
 lui asupra cifrei de afaceri, urmând
 a se interveni prin toate mijloacele la
 Ministerul Finanțelor, pentru a trece
 de la sistemul de impozitare asupra
 fabricanților.

GRAND HOTEL LAFAYETTE
 București, Calea Victoriei No. 11
 Cel mai bun și confortabil Hotel
 al Capitalei
 Prețuri moderate

— **Majorarea salariilor angajaților**
comerciali. Mai mulți angajați comer-
 ciali din localitate au cerut, prin in-
 spectoratul muncii, ca patronii să le
 plătească salariile fixate de comisia
 dela 26 Noembrie 1940, plus un spor
 de scumpete. Patronii nevoind să ac-
 cepte cererea angajaților, ci oferind
 numai 10 la sută peste actualele sala-
 rii, cauza a fost trimisă spre soluționa-
 re comisiei mixte pentru stabilirea sa-
 lariilor minimale.

Anglia anunță pierderea
submarinului „United”
 Londra, 8 (Rador). — Amiralitatea
 anunță că submarinul „United” este în
 întârziere față de orarul său. El trebuie
 să fie considerat pierdut.

Consiliu de cabinet
la Vichy
 Vichy, 8 (Rador). — Coresponden-
 tul agenției D. N. B. află că în consiliul
 de cabinet, de Vineri, s'au discutat mai
 mult probleme în legătură cu Africa.

Intrevedere
între I. P. S. S. Patriarhul
Nicodem și ministrul justiției
 București, 8 (SIR). — Eri a fost la
 Palatul Patriarhiei o lungă întrevedere
 între I. P. S. S. Patriarhul Nicodim și
 d. C. Stoicescu, ministrul Justiției.

CADOURI!
 Cel mai mare asortiment în ceasuri
 de dame și bărbătești, brățări, etc.
 la:
CEASORNICĂRIA ȘI BIJUTERIA
ORA FIXĂ
 Timișoara IV, str. I. C. Brătianu 81

„GRADINA CRĂȘENEASCĂ”
(FOST GRADINA „LLOYD”)
ZILNIC DESCHISĂ
 dela orele 18.
BUCĂTĂRIE BUNĂ
 Prețuri normale.

Cinema APOLLO
 Un film Magestic al Casei Tobis!
Fete din balet
 HILDE KRAHL, GUSTI FURER
 GUSTAV FRÖHLICH, THEO LINGEN
 O frumoasă comedie cu un fond serios.
 O serie de incurcători vesele, de un
 humor și farmec inegalabil.
 Începutul reprez.: 3, 5, 7, 9.
 Duminică și sărbători la 11 a. m.

ULTIMA ORĂ

Statele Unite vor trimite trupe în țările de peste ocean

Decretul pentru achiziționarea de vase străine destinate transporturilor

Washington, 8. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB, comunică:

Președintele Roosevelt a anunțat în conferința avută Vineri seara, cu reprezentanții presei, că a promulgat o lege prin care se autorizează achiziționarea vapoarelor nord-americane și străine care stau ancorate fără a fi folosite, la transporturi în porturile Statelor Unite, în zona Canalului de Panama și în Filipine.

Totodată președintele Roosevelt a dat un decret prin care biroul federal al navigației comerciale este autorizat să achiziționeze aceste vapoare prin orice mijloc și să le folosească sau să le închirieze fără însă a le putea vinde vreunei țări străine decât cu autorizația sa expresă.

Vapoarele dobândite prin aplicarea legii de mai sus vor putea naviga sub pavilion nord-american sau sub pavilionul țărilor din America latină, precum și al altor țări neutre.

WASHINGTON, 8. (Rador.) — CO-RESPONDENTUL AGENȚIEI DNB. ANUNȚĂ:

CAMERA REPREZENTANȚILOR A RESPINS O MOTIUNE ANEXĂ CU PRIVIRE LA BUGETUL DE 10 MILIARDE DOLARI, PREZENTAT DE GUVERN ȘI DESTINAT INZESTRĂRII ARMATEI.

PRIN MOTIUNE SE CEREA INTERZICEREA TRIMITERII DE TRUPE AMERICANE ÎN ȚĂRILE DE PEȘTE OCEAN.

Newyork, 8. (Rador.) — Corespondentul agenției DNB, transmite:

Ziarul „Newyork Journal” anunță că Statele Unite au preluat un număr de 84 vapoare de comerț ancorate în porturile americane. Printre acestea se află și vaporul de pasageri francez Normandie precum și alte 11 vapoare de pasageri franceze.

A murit Mitropolitul Blajului

Blaj, 7 (SIR.) — În ziua de 5 Iunie, la orele 23.30, a încetat din viață, după o lungă suferință, I. P. S. S. Alexandru Nicolescu, Mitropolitul Blajului. La căpătâiul său au stat până la ultimile clipe membrii familiei și secretarul

Mitropolitului, care i-a dat sfânta împărțășanie.

La aflarea acestei triste știri, a fost convocat imediat venerabilul capitol mitropolitan, care a anunțat telegrafic Roma, pe M. S. Regele și pe Conducătorul Statului.

Ambasadorul Japoniei la Londra o întrevvedere de o oră avută cu d. Eden

TOKIO, 8. (Rador) Corespondentul ag anunță din Londra că ambasadorul Japoniei dere de o oră cu d. Eden, care țină să fie Shigemitsu, cu privire la relațiile dintre Ang pleca încurând la Tokio pentru a informa gu

enției DNB comunică: Agenția „Domei” la Londra a avut Joia trecută o întrevvedere înformat despre punctul de vedere al dlui lia și Japonia. Ambasadorul japonez care va vernul său a fost invitat de d. Eden la dîneu.

Catastrofală ciocnire de trenuri pe linia Dornești-București

Zece morți și mai mulți răniți

București, 8. — Sâmbătă dimineața, trenul accelerat 504 Dornești—București a suferit pe linie o catastrofală ciocnire cu un tren de marfă.

Trei vagoane de după locomotiva trenului accelerat și alte șase vagoane dela trenul de marfă au fost sfărâmate. Locomotiva și trei vagoane au deraiat. Linia 1 și 2 sunt distruse pe o porțiune de circa 100 metri.

Fână în prezent sunt zece morți, dintre care doi soldați, iar restul personal

ceferist. Sunt deasemenea câțiva răniți. Vînovați sunt împiegatul de mișcare Rădulescu, revizorul de ace Voicila și

acarul Ion Ene. Circulația trenurilor între Ploești și Buzău se face în mod regulat.

Arabii atacă un transport de trupe britanice în Palestina

DAMASCO, 8. (Rador) Corespondentul ag Știri primite din Palestina confirmă că litatea Sahmata, un transport de trupe. Sunt

enției DNB comunică: rebelii arabi au atacat, în apropiere de loca- numeroși răniți și morți.

Japonia căspunde insinuărilor anglo-saxone

O mare victorie japoneză pe frontul din China

Treisprezece divizii chineze nimicite, 50.000 morți, 25.000 prizonieri

Shanghai, 8. (Rador.) — Purtătorul de cuvânt al armatei japoneze din China a declarat corespondentului agenției „Stefani” că puterile anglo-saxone, cu scopul de a justifica încercarea de a împiedeca Japonia să se aprovizioneze, afirmă că ea ar trimite în ascuns furnituri puterilor Axei.

Purtătorul de cuvânt a adăugat că se știe foarte bine că Japonia are nevoie de materii prime și că nu le cedează nimănui.

Ocupându-se apoi de recenta campanie din China, care a început la 7 Mai, purtătorul de cuvânt a declarat că operațiile au fost dintre cele mai însemnate dela începutul conflictului și că ele s'au

încheiat cu victoria japonezilor. Chinezii au avut 50.000 morți și 25.000 prizonieri, iar numărul răniților este înspăimântător.

Treisprezece Divizii au fost nimicite, zece altele au pierdut 2/3 din efectivele lor. Prada de război cuprinde 150 tunuri și este considerabilă.

Bogată pradă la o descindere în cartierul Fabric

Timișoara, 8. — Organele chesturei de poliție, făcând o descindere la locuința lui Ion Kishay, din Str. Kogălniceanu 20, au găsit 58 crumecuri pentru tocuri, o cameră pentru bicicletă, 4 table de cauciuc și o brichetă nemarcată.

Kishay a declarat că toate acestea au fost cumpărate dela un soldat german.

Pentru brichetă Kishay a fost amendat de C. A. M. cu 1000 lei, iar materialele din cauciuc au fost confiscate.

Noul ajutor de primar Municipiului Timișoara

Timișoara, 8. — Azi a depus mântul în calitate de ajutor de dl. Dr. Emil Țieran, fost profesor de detului Timiș-Torontal.

Aviația franceză bombardat Amman

Vichy, 8. (Rador.) — Postul din Siria desminte afirmația, răsun în străinătate, că avioanele franceze aruncat bombe asupra orașului capitala Transjordaniei.

Ziua drapelului suedez

Stockholm, 8 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite: Suedia a sărbătorit Vineri, Ziua drapelului suedez. La Stockholm a avut loc o asistat la serbarea dela armatei și organizațiile sportive tineretului.

Un comisar al poporului în U. R. S. S.

Moscova, 8 (Rador.) — Agenția transmite:

Președintele sovietului supr URSS a numit pe d. Nicolae K în postul de comisar al poporului pentru construcțiile mecanice grele.

Baroneasa Rotschild a fost arestată

Chalons sur Saone, 8 (Rador) Agenția Havas-OFI anunță că Philippe Rotschild a fost arestat în Chalons sur Saone în momentul încercării să treacă linia de demarcație cu un permis falsificat.

Guvernul american achiziționează o flotă de avioane unde lucrători sunt în grevă

Newyork, 8. (Rador.) Corespondentul agenției Stefani află că guvernul american ar avea intenția de a procura din partea rechiziționarea uzinelor de fabricație ale societății „North American” din California, unde lucrătorii se află în grevă.

Ziarul „Newyork Times” anunță hotărârea a-și fost luată, dar că așteaptă rezultatul negocierilor pentru aplanarea grevei.

Noii cuceriri engleze în Egipt

Cairo, 8. (Rador.) — Cartierul general Britanic anunță: În Abisinia dificultățile fizice și terice sunt excepționale, totuși Est și West-Africane au înaintat Djimma trecând formidabilul râ în localitatea Ablamo unde au capturat 1000 prizonieri italieni și au capturat tunuri. Contraatacul respins cu grele pentru inamic.

ALEXANDRIA SUB FOCUL AVIAȚIEI GERMANE

Berlin, 8. (Rador.) — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Presa germană subliniază atacurilor aeriene simultane din Alexandria și altor orașe din Egipt cum și contra Gibraltarului.

În timp ce arma aeriană italiană atacă cu succes baza navală de la Suda, avioanele italiene au aruncat meroase bombe, tone de explozivi supra fortăreței engleze dela